

REDAKCJA
WŁOCŁAWEK
Brzeska 29
ADMINISTRACJA
Przedmiejska 20
Telefon Nr 11-00

Express Kujawski

Redaktor w sprawach pisma przyjmuje w Redakcji przy ulicy Brzeskiej Nr 29 od godziny 14-ej do godziny 15-ej codziennie z wyjątkiem świąt i świąt Redakcja rękopisów niezastawionych nie zwraca i zastrzega sobie prawo zwłok.

Zakłady Graficzne i Introligatornia p. f. BRACIA PIOTROWSCY
Wytwórnia matryc i stempli kauczukowych Włocławek, Przedmiejska 20 telefon 11-00

MARKSIZM W ROZKŁADZIE

Poznań, 10. 1.

Wsparty na t. zw. materializmie dziejowym walczył marksizm z wszelkimi hasłami religijnymi i narodowymi. Przy lada okazji głosili socjaliści i komuniści, że hasła te — to „opium” dla ludu, mające narkotyzować masę dla odebrania im sił do walki o rewolucję. Z niesłychanym tupetem propagowano bezbożnictwo i interwencjonalizm, cynicznie nagrawając się z wszelkich wyznań i patriotyzmów.

W ciągu kilkudziesięciu lat wyteżonej działalności zrewidowali marksiści wiele z początkowo głoszonych zasad, niejedno z sztandarowych hasel odesłali do lamusa. Ale postawa antynarodowa i antyreligijna była dla nich zawsze obojętna. Starannie wystrzegali się nawet pozorów tolerowania „idealistycznych zacofańców”.

Aż oto nastąpił gwałtowny zwrot, który ze szczególną wyrazistością obserwujemy w Polsce. Na rozkaz Kominternu komuniści nasi coprodejzamiennają sztandary czerwone na białe - czerwone, nie wahając się nawet „w razie potrzeby” powlekać białe - żółtymi. W ślad kroczą za nimi i socjaliści, robiąc zmianę zresztą nieco dyskretniej, jako że nie stać ich na równą bezczelność w handlowaniu frazesami.

Komuniści nasi stają się ostatnio hurrapatriotami. To, co niedawno jeszcze było „czadem nacjonalizmu” lub „ideologia faszystowska”, przypomina „Gazeta Polska”, dzisiaj staje się niemal oficjalną cześcią katechizmu komunistycznego. Na użytek propagandy „ludowo - frontowej” zostali zaanektowani bez żadnej ceremonii Kościuszko, M'ckiewicz, Traugutt, Okrzeja i Narutowicz. Maluczko, a ten sam los spotka i zwycięskiego Wodza w wojnie polsko - bolszewickiej. A już równie zajadłych stróżów wobec hitlerowskich zakusów niemasz zapewne w całej Rzeczypospolitej.

Co więcej — komuniści stają się naraz chrześcijanami, oczywiście w „poprawionym”, lepszym wydaniu niż sami „watykańscy”. Niedawno właśnie prasa stołeczna opublikowała odezwę Komunistycznej Partii Polski takiej dosłownie treści:

„Chrześcijananie!

„Dwa tysiące lat mija, jak urodził się Chrystus.

„On to pierwszy śmiało wystąpił przeciw burżuazji, głosząc hasło równości i braterstwa, co jest myślą przewodnią komunizmu, za co był przesładowany.

„Burżuazje przekonali się, że zniszczyć naukę towarzysza Chrystusa nie da się i postanowili działać podstępem.

„Idea Chrystusa przerobili na narzędzie wyzysku i przy pomocy swoich najemników — kleru, uprawiają ten nieczny proceder aż dotąd.

„Precz z handlarzami Bogiem!

„Precz z przeróbkami idei Chrystusa!

„Prawdziwa idea Chrystusa, to idea komunizmu.

„Kto uznaje naukę Chrystusa, ten jest komunistą.”

— K. P. P. —

Treść odezwy jest niewątpliwie bluźnierczą. Ale nie tendencje bluźniercze podyktowały komunistom jej wydanie. Podobnie, jak nie bez-

bożnictwo zapewne skłoniło socjalistów — coraz głośniejszą zresztą deklamujących o swoim patriotyzmie — do zaanektowania... Św. Mikołaja. Mianowicie Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego Oddział II w Gdyni im. Ignacego Daszyńskiego, zawiadamiając o uroczystości otwarcia sali teatralnej w Gdyni, w programie tej uroczystości napisało m. in.: „Dzieci w wieku od 4—6 lat wrócą do domu z podarkami od czerwonego Mikołaja”. Wypadek drobny — ale jakże znamienity.

A więc „maskarada polityczna”. Dla przywódców marksistowskich być może — tak. Agencji II czy III

Międzynarodówki chcą w ten sposób niewątpliwie ukryć istotę dążenia pod osłoną zmienionych hasel.

W stosunku do „dołów” owa reforma frazeologii agitacyjnej równoznaczna jest wszakże — jak to słusznie zauważono — z całkowitą kapitulacją ideową. Śnać kompletnie już zbankrutowały marksistowskie chwytły propagandowe, skoro dla tumanienia mas kraść muszą czerwoni działacze od swoich przeciwników znienawidzone przez się hasła. Jest to dowodem zupełnego zubożenia najszerzych sfer wobec nauk Marksa i Lenina.

Owa kapitulacja ideowa marksiz-

mu stanowi objaw ostatecznego rozkładu. Wyrzekają się przecież socjal-komuniści własnych doktryn, które w pewnych kołach doniedawna jeszcze uważano za zdrowe i twórcze. Czemże w tych warunkach stają się ugrupowania socjalistyczne i komunistyczne? Bez wątpienia kupą awanturników, którzy bez żadnego parawanu ideowego dążą do wywołania w cudzym interesie zamieszek lub rozbięcia narodowo myślących mas w obozie... żydowskich geszeftów.

Gnijący trup marksizmu coprodejz musi być usunięty — i to usunięty radykalnie — aby nie zatruwał atmosfery politycznej kraju. (eb.)

Rumunia zmierza ku nacjonalizmowi

Wywiad angielskiego dziennikarza u króla Karola

Londyn, 10. 1. (PAT).

„Daily Herald” ogłasza dziś wywiad, udzielony przez króla Karola specjalnemu wysłannikowi w Bukareszcie — Eustern-

Na zapytanie, czy rząd rumuński nie stworzy obecnie „królewskiej dyktatury” w formach konstytucyjnych, król odpowiedział: „Monarcha jest w Rumunii jedynym czynnikiem stałym. Steruje on nawą państwową wśród zmiennych fal kierunków politycznych. Słowo „dyktatura” w zastosowaniu do Rumunii może mieć tylko takie znaczenie: monarcha i rząd jego działają zgodnie. Taką jest zasada nowej konstytucji. Nie wiem, czy wybory dały kiedykolwiek dokładny obraz opinii publicznej. Zadaniem monarchy jest zdecydowanie, jaki jest duch narodu. Nie ulega wątpliwości, że obecnie naród rumuński zmierza ku nacjonalizmowi. Było zatem rzeczą słuszną powołanie do rządu stronictwa, reprezentującego te dążenia. Wybór mój został podyktowany jedynie potrzebami narodu. Rząd jest autorytatywny i sądzę, że potrzeba, aby był takim. Naród musi mieć wrażenie, że porządek rządzi państwem”.

Król zapewniał, że polityka zagraniczna Rumunii nie ulegnie zmianie przez zmiany wewnętrzne.

W sprawie żydowskiej król oświadczył: „Nie można zaprzeczyć, że w Rumunii istnieje silny prąd antysemitki. Nie jest to zresztą rzecz nowa. Ale w ostatnich latach Rumunia doznała inwazji żydów z państw obcych, głównie rosyjskich, którzy przybyli nielegalnie. Liczba ich sięga 250.000. Nie są oni elementem dodatnim. Żydzi, którzy przybyli do Rumunii przed wojną, nie będą objęci specjalnymi zarządzeniami, lecz ci, którzy przybyli później. Nie chodzi o wypędze-

nie ich. Lecz stosunek społeczeństwa do nich jest taki, że nie możemy dać im praw publicznych. Poczynimy pewne zarządzenia, które będą się mogły Anglikom wydać niezrozumiałymi z punktu widzenia cywilizacji, to nie trzeba zapominać, że robimy to, by uratować żydów zamieszkałych u nas

przed zawarciem pokoju. Jest rzeczą ważną pamiętać, że żydzi, którzy przybyli później, nie mogą powoływać się na przepisy dotyczące mniejszości, które mają zastosowanie jedynie do mieszkańców terytoriów przejętych przez Rumunię na podstawie traktatów pokojowych.

Ameryka zbroi się na morzu

Spodziewane orędzie prezydenta Roosevelta

Waszyngton, 10. 1. (PAT).

Prezydent Roosevelt ma zwrócić się do izby reprezentantów ze specjalnym orędziem, w którym będzie domagał się kredytu i upoważnienia na budowę nowych okrętów wojennych o ogólnym tonażu 237 tys. ton.

„New York Herald Tribune” twierdzi, iż program ten będzie wy-

konany w ciągu lat 1938-1939. Prócz okrętów, których budowę postanowiono w r. 1934 doki amerykańskie przystąpią w najbliższym czasie do budowy trzech pancerników, dwóch lotniskowców, 4 ciężkich krążowników, 4 lekkich krążowników, 20 torpedowców i 6 łodzi podwodnych.

Strajk w fa. Goodrich zakończony

Pomyślny rezultat akcji premiera Chautemps

Paryż, 10. 1. (PAT)

Strajkujący robotnicy zakładów „Goodrich”, przyjęli w tajnym głosowaniu sentencję arbitrażową premiera Chautemps'a oraz projekt układu o podjęciu pracy, porozumiewając od poniedziałku rano.

Jak wiadomo strajk, który pociągnął za sobą okupację fabryki wybuchł w zakładach „Goodrich” dnia 15 grudnia. Już poprzednio od pewnego czasu panowały namiętne stosunki między delegatami robot-

niczymi a dyrekcją zakładów, głównie w sprawie odnowienia umowy zbiorowej oraz wyrównania niektórych plac. Jednakże strajk wywołany był przez incydent w następstwie którego dyrekcja usunęła jednego z telefonistów fabrycznych. Telefonista ten oskarżony był o to, że do sieci telefonicznej zakładów załączył dodatkowy przewód, umożliwiający podsłuchiwanie wszystkich rozmów. Delegacji robotników zaprotestowali przeciwko tego rodzaju zarzutom i domagali się przyjęcia zwolnionego telefonisty z powrotem. Dyrekcja nie uwzględniła ich żądania, wobec czego robotnicy zastrajkowali. Podjęte niezwłocznie rokowania doprowadziły do ewakuacji i neutralizacji zakładu.

W dniu 5 stycznia premier Chautemps ogłosił swą sentencję arbitrażową, w której uznał, że zwolnienie telefonisty było uzasadnione szeregami przewinień, natomiast stawiane mu pierwotnie zarzuty premier uważa za niesłuszne. Sentencja premiera wzywa obie strony do pojednania i zwraca się do zarządu zakładów o niestosowanie żadnych sankcyj wobec prowadzących strajku. Prowadzone od tego dnia rokowania zakończyły się po uzgodnieniu pewnych rozbieżności zdań uchwałą podjęcia pracy.

Most łączący dwa kraje

Powracający z uroczystości dostojnicy ulegli wypadkowi

Buenos Aires, 10. 1. (PAT).

Prezydent Argentyny i prezydent Brazylii dokonali otwarcia międzynarodowego mostu kamiennego, łączącego oba kraje. Most ma 1300 metrów długości.

Brak wiadomości o samolocie pasażerskim, wiozącym kilku wyższych oficerów z pułkownik. Schweitzeres, szefem kancelarii wojskowej prezydenta republiki na czele, którzy wracali z uroczystości otwarcia mostu,

łączącego Argentynę z Brazylią.

Według niepotwierdzonych wiadomości z pogranicza urugwajsko-brazylijskiego samolot uległ katastrofie, przy czym dwie osoby zostały ranne.

Wojskowy samolot argentyński który powracał z uroczystości, jak obecnie stwierdzono z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn w pobliżu Come Libro. Samolot został zniszczony. Dokładnych wiadomości o losie pasażerów dotychczas nie otrzymano.

Budapeszt wita Schuschnigga i Ciano

Konferencja sygnatariuszy paktu rzymskiego

Budapeszt, 10. 1. (PAT).

Wczoraj o godz. 21,10 przybyli tu specjalnym pociągiem z Wiednia kanclerz Schuschnigg, podsekretarz stanu Schmidt celem wzięcia udziału w rozpoczynającej się dziś konferencji sygnatariuszy paktu rzymskiego.

Na przybranych flagami węgierskimi, austriackimi i włoskimi dworcu wschodnim powitali przybyłych premier Daranyi, który popołudniu powrócił z urlopu wypoczynkowego, sędzonego w Austrii, minister Kanya i pozostali członkowie rządu, przedstawiciele armii, miasta oraz poseł austriacki w Budapeszcie z członkami poselstwa. Tłumy ludności, zebrane w okolicy dworca, zgotowały austriackim mężom stanu gorące owacje, wznosząc okrzyki na cześć kanclerza Schuschnigga. Przy dźwiękach hymnu austriackiego przeszedł kanclerz Schuschnigg przed ustawioną przed dworcem kompanią honorową po czym obaj austriaccy mężowie stanu w towarzystwie premiera Daranyi, min. Kanya udali się przez przybrane flagami trzech państw zrzeszonych w pakcie rzymskim ulicę miasta do Dunapalota, gdzie zamieszkają podczas swego pobytu w Budapeszcie.

O godz. 22,40 odbyło się na bogato przystrojonym dworcu południowym uroczyste powitanie ministra Ciano, w którym wzięli udział członkowie rządu węgierskiego z premierem Daranyi, przedstawiciele armii, miasta oraz posłowie włoski, niemiecki, austriacki i jugosłowiański. Uroczyste powitanie miało taki sam przebieg jak powitanie austriackiego męża stanu. Licznie zebrana przed dworcem lud-

ność wznosiła gromkie okrzyki na cześć Mussoliniego i ministra Ciano.

OŚWIADCZENIE MIN. CIANO.

Po przybyciu na granicę węgierską włoski minister spraw zagr. hr. Ciano oświadczył przedstawicielowi węgierskiego biura korespondencyjnego:

„Przybywam na Węgry ożywiony najlepszymi uczuciami. Punkt widzenia Włoch na zagadnienie węgierskie jest powszechnie znany. Włochy nie odstąpią od niego ani na jotę. Naród włoski z całym sercem odnosi się do narodu węgierskiego i myśli zawsze o Węgrzech z uczuciem wielkiej sympatii“.

Ślub następcy tronu greckiego

Liczny zjazd rodzin domów panujących

Ateny, 10. 1. (PAT).

W ramach uroczystości zaślubin następcy tronu z księżniczką hanowerską, odbyły się przyjęcia na dworze i przedstawienia galowe, w czasie których księżniczce przedstawieni zostali członkowie rządu i korpusu dyplomatycznego oraz najwyżsi dygnitarze greccy.

W uroczystościach uczestniczą członkowie domów panujących angielskiego, duńskiego, greckiego, rumuńskiego, jugosłowiańskiego, domu Romanowów oraz księża Prus, Hesji, Meklemburgii, Badenii i

Brunświku. Ogółem w Atenach przebywa 54 członków rodzin panujących oraz ich swity.

Uroczystości są w pełnym toku. Po zakończeniu ceremonii w katedrze prawosławnej 101 strażów armatnich obwieściło ten fakt stolicy. Ślub według obrządku ewangelickiego odbył się wieczorem w kaplicy dworskiej. Nowożeńcy otrzymali wiele podarków ślubnych, między innymi samolot, jacht oraz liczne cenne klejnoty od armii, miast greckich, rządu i korpusu dyplomatycznego.

Teruel w rękach czerwonych

Powstańcy przyznają się do porażki

Sewilla, 10. 1. (PAT).

Przemawiając przed mikrofonem tutejszej radiostacji generał Queipo de Llano oświadczył:

„Radiostacje nieprzyjacielskie głoszą z triumfem o wielkich sukcesach osiągniętych wczoraj pod Teruelem. Istotnie pewien sukces nieprzyjacieli osiągnął na skutek zdrady nędznika, który porzucił dowodzone przez siebie wojska. Zbrodniarz ten poddał się bez porozumienia ze swymi dowódcami wraz z częścią garnizonu. Po nawiązaniu łączności telefonicznej z dowództwem nieprzyjacielskim zaczął on omawiać warunki poddania się, lecz większość żołnierzy, widząc co się knuje, postanowiła raczej umrzeć, niż poddać się. Grupa złożona z około 500 żołnierzy i kilkudziesięciu osób cywilnych z burmistrzem Teruelu na czele zdołała się przedrzeć przez kordon nieprzyjacielski i przedostać się do części miasta będącej w rękach powstańców.“

Komunikat głównej kwatery powstańczej głosi, że na odcinku Teruelu toczyły się dalsze walki. Walki wewnątrz miasta, zniszczenie kilku budynków oraz utrata gmachu, w którym znajdowało się dowództwo jednego z odcinków skłoniły powstańców do wycofania się z jednego z ośrodków oporu garnizonowego, złożonego z 500 ludzi. Drugi ośrodek oporu, który od kilku dni był zupełnie izolowany i pozbawiony żywności i wody, padł po bohaterkiej walce prowadzonej do ostateczności.

KOMUNIKAT CZERWONYCH

Barcelona, 10. 1. (PAT).

Minister obrony Prieto potwierdził wobec dziennikarzy wiadomość o poddaniu się obrońców klasztoru Santa Clara, oświadczaając, że „zagadnienie Teruelu zostało w ten sposób ostatecznie rozwiązane“. Do niewoli dostali się pułkownik Burrat, podplk. Rey d'Hancourt i biskup Teruelu.

Święto Rodła w Bochum

Wielkie uroczystości z okazji 15 lecia Związku Polaków

Bochum, 10. 1. (PAT)

Wczoraj odbyło się w Bochum dzielnicowe święto Rodła z okazji 15-lecia Związku Polaków w Niemczech.

Zebranych w olbrzymiej sali strzelnicy 3 tysiące z górą Polaków powitał prezes dzielnicy Józef Kałus, po czym przedstawiciele Śląska, Prus Wschodnich, Ziemi Połabskich i Ziemi Malborskiej składali życzenia. Szczególnie gorąco zebrani powitali przemówienia wiceprezesa Światowego Związku Polaków z Zagranicy Stefana Szwedowskiego, który stwierdził, że dziś w Polsce największą miłością otacza się Polaków żyjących poza granicami państwa.

Równie serdecznie przyjęto życzenia złożone przez red. Gogensee im. mniej-

szości duńskiej w Szlezwigu, z którą od lat 15-tu Polacy w Rzeczywspółpracy w związku z mniejszości narodowych w Niemczech.

Sprawozdanie terenowe złożył kierownik dzielnicy Michał Wesolowski, a przemówienie programowe wygłosił dr. Jan Kaczmarek, który podkreślił, że Polacy w Westfalii i w Nadrenii już czwartym pokoleniem trwają przy mowie i wierze ojców. Oparte to jest na fundamencie zasady, że „mowa i wiara naszych dzieci“. Zgromadzona na sali niezwykle licznie młodzież wyznaniem ideowym recytowaniem zbioru złożyła przyrzeczenie prowadzenia dalej dzieła ojców.

Śmiertelny wypadek w górach

Lawina zasypała zakopiańskiego adwokata

Zakopane, 10. 1. (PAT).

W dniu wczorajszym około godz. 11 przed południem grupa narciarzy przechodziła z Kalatówek Suchym Zlebem na Wrótki. W pewnym miejscu za grupą tą oberwała się lawina, która porwała pozostającego na końcu miejscowego adwokata Otto Wachsa. Znajdujący się w pobliżu narciarze w liczbie kilkudziesięciu podjęli od razu akcję ratowniczą, a jednocześnie zawiadomili o katastrofie tatrzańskie ochotnicze pogotowie ratunkowe, które przybyło na miejsce wypadku o godz. 12,40.

W cztery minuty po rozpoczęciu akcji przez pogotowie ratunkowe pod kierownictwem Józefa Oppenheima, wydobyto z pod warstwy 2-metrowej nie dającego już znaku życia Wachsa. Mimo trzygodzinnych zabiegów lekarskich nie udało się przywrócić ofiary lawiny do życia.

Lawina była stosunkowo bardzo długa, mając 150 m. długości, 25 m. szerokości, a przeciętnie 2 m. grubości, tak, że szybkie odnalezienie ofiary można uważać za duży sukces pogotowia ratunkowego.

W kołach politycznych stolicy mówi się coraz głośniejsze o bliskiej, rzekomo nominacji podsekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych. Stanowisko to pozostaje, jak wiadomo, nieobsadzone już od przeszło roku, tj. od chwili ustąpienia wicemin. Raczynskiego. Tymczasem etat Ministerstwa R. i R. przewiduje nawet dwa stanowiska wiceministrów.

Krążą różne wersje na temat rychłej nominacji. Według jednej, wiceministrem ma zostać p. Maurycy Jaroszyński, b. wiceminister spraw wewn. Kan dyktura ta może być o tyle prawdopodobna, że Ministerstwo R. i R. ma w najbliższym czasie zająć się energicznie aktywizacją działalności samorządu terytorialnego na odcinku rolniczym i w ogóle wiejskim, a w których to kwestiach p. Jaroszyński uchodzi za nieprzeciętnego fachowca.

Inna wersja powiada, że wiceministrów będzie dwóch. Pierwszy ma skupić w swoich rękach zagadnienie aprowizacji kraju, jak i w ogóle wszystkie te kwestie rolnicze, jakie łączą się ściśle ze sprawą obronności. Pogłoski te zdają się być znowu o tyle możliwe do urzeczywistnienia, że, jak już sygnalizowaliśmy, rząd istotnie projektuje wyjęcie zagadnień aprowizacyjnych z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które dotychczas nimi kieruje i oddanie ich pod wyłączną i całkowitą kompetencję Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych. Według pogłosek, wiceministrem do tych spraw zostałby mianowany gen. Malinowski. Drugim natomiast ministrem do spraw polityki gospodarczej mianowany byłby obecny dyrektor departamentu ekonomicznego w Min. Rolnictwa i R. R. p. Czesław Bobrowski.

Prasa stołeczna donosi, że t. zw. Lewica Patriotyczna pod koniec stycznia rozpocznie wydawać pismo codzienne p. t. „Dziennik Patriotyczny“. Na czele piśmie staną podobno pp. Leon Stachórski i Tadeusz Horko, działacze „Legionu Młodych“.

Organizacja Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici“, przechodzi poważne trudności wewnętrzne. Ustąpił z zarządu Głównego długoletni działacz i twórca tej organizacji oraz redaktor organu związkowego „Wici“, p. Józef Niecko. Ma on również ustąpić z redakcji „Wici“.

Koła O. N. R. w stolicy wydały do swoich członków instrukcję, w której przeprowadzają atak na Stronnictwo Narodowe. Instrukcja ta twierdzi (przytaczamy dosłownie), że: „Kierownictwo Stronnictwa Narodowego stoi w dalszym ciągu na stanowisku monopolu na wszystko co narodowe. Zdemerwowane tym, że większość młodych członków S. N. jest przychylna dla Obozu Narodowo-Radykalnego i uzurpuje ideologię narodowo-radykalną, klika „góry“ S. N. robi nieraz posunięcia wprost nieopracowane, jak obrzucenia sztandarów korporacyjnych błotem i zgnitymi jabłkami. Te głupie posunięcia ułatwiają tylko agitację folksfrontowi“.

Agencja „Kabeł“ informuje: Sekcja robotnicza O. Z. N. prowadzi w terenie ostrą walkę z Z. Z. Z.

W kilku miejscowości agitacja osonowych Z. P. Z. Z. doprowadza do zerwania niektórych organizacji robotniczych z Z. Z. Z.

Ostatnio doszło do konfliktu w Lidzie, gdzie na walnym zebraniu Związku Metalowego Z. Z. Z. uchwalono zerwać z p. Moraczkowskim.

Akcja Centralnego Komitetu Organizacyjnego Kongresu Żydostwa Polskiego, który miał się odbyć w dniu 20 lutego br., a obecnie został przesunięty na dzień 10 marca br., rozwija się w szybkim i energicznym tempie. W szeregu miejscowości odbyły się już zebrania, jak np. w Kaliszu, Radomiu, Poznaniu, Łodzi itd. z udziałem przedstawicieli Centralnego Komitetu z Warszawy.

Zaznaczyć należy, że organizatorzy kongresu urabiają wrogie nastroje nie tylko w stosunku do antysemitizmu, ale i faszystwu, wobec czego K. P. P. zabiega o wybór największej ilości swoich delegatów na kongres.

Gen. Skwarczyński przeniesiony w stan nieczynny

Warszawa, 10. 1. (PAT).

Jak się dowiadujemy, generał Stanisław Skwarczyński, dowódca dywizji, przeszedł w stan nieczynny.

Min. Micescu w Pradze

Praga, 10. 1. (PAT).

Rumuński minister spraw zagranicznych Micescu przybył wczoraj do Pragi. Minister spraw zagr. Krofta, który powitał gościa rumuńskiego na dworcu, wydał wieczorem obiad na jego cześć.

Choroba królowej Danii

Kopenhaga, 10. 1. (PAT).

Królowa duńska, która zapadła na zdrowiu, przewieziona została do kliniki i umieszczona pod obserwacją lekarzy.

Znów katastrofa w kopalni

Rybnik, 10. 1. (PAT).

W podziemiach kopalni „Rymer“ w Niedobczycach powiatu rybnickiego wydarzyła się wczoraj wieczorem katastrofa górnicza. Zwałami węgla zasypali zostali trzej górnicy. W wyniku energicznej akcji ratunkowej około północy odkopano jednego z nich, który szczególnym zbiegiem okoliczności nie doznał żadnego szwanku. Koło godz. 4 nad ranem natrafiono na zwłoki pozostałych dwóch górników, którzy ponieśli śmierć wskutek przywalenia wielkimi zwalami węgla.

Pożar statku

Konstancja, 10. 1. (PAT).

W porcie Konstancy na skutek nieuwagi jednego z marynarzy wybuchł wczoraj pożar na transportowcu rumuńskim „Oituz“. Przy holowaniu płonącego statku, celem odalenia go od głównych magazynów, statek ten zderzył się z transportowcem „Alba Julia“, uszkadzając go poważnie. Pożar dotychczas nie został ugaszony.

Mrozy nad Morzem Czarnym

Bukareszt, 10. 1. (PAT).

Na wybrzeżu Morza Czarnego panują dotkliwie mrozy. W dniu wczorajszym w Konstancy zmarło na śmierć 5 osób. Nad okrugiem Konstancy sroży się nawałnica śnieżna, przy czym grubość powłoki śnieżnej dochodzi miejscami do 3 metrów.

Zezem

Zrozumiała niekonsekwencja

Sklócony obóz konserwatystów popelnia coraz to nowe gaffy. W szczególności grupa t. zw. Stronnictwa Zachowawczego, którego organem jest „Czas” (polecany — jak to pisaliśmy — dla swej „ideologii ziemiańskiej” przez p. Bnińskiego), wije się w krańcowych sprzecznościach. Typowym przykładem tego jest zamieszczony w „Czasie” artykuł p. t. „Przełomowe straszaki”, w którym wyrażono przekonanie, że „dzięki Bogu” nie grozi Polsce dojście do władzy jakiegos rewolucyjnego ugrupowania, ale zarazem zaliczono do kategorii rewolucjonistów wszystkie nieomal ugrupowania — oczywiście z wyjątkiem „Stronnictwa Zachowawczego”.

Za taką rewolucyjną grupę uważa „Czas” w szczególności Związek Młodej Polski, wytykając pośrednio rzekomy brak konsekwencji Obozowi Zjednoczenia Narodowego. „Kilka dni temu — pisze — Związek Młodej Polski obwieścił, że dąży do przełomu, a obwieszczenie to, jak gdyby na rozkaz powtórzyły „Kurier Poranny” i „Gazeta Polska”... w tej samej „Gazecie Polskiej”, która przedrukowała przełomowe oświadczenie Zm. Młodej Polski, ukazał się bardzo rozsądny artykuł p. Iphorskiego Lenkiewicza, który starał się wytłumaczyć wszystkim opozycyjnym grupom, liczącym na przełom, że się przeliczą”.

Na wywody te natychmiast zareagowała „Gazeta Polska”, czołowy organ O. Z. N., oświadczając m. in.:

„Młoda Polska” przez publikację artykułu p. t.: „O żywą legendę” dowiodła, że ruch ideowy, który pismo to reprezentuje, poszedł w swoim rozwoju naprzód i poszedł w dobrym kierunku. Przede wszystkim bowiem sprecyzował swoją ideę przełomu, którą poprzednio, jak to często bywa z ideologią młodzieży, była tylko mglistym ogólnikiem, a powtórze sprecyzował ją w kierunku, który uważają za pożądanym. W kierunku zresztą wręcz przeciwnym, niż impulsuje bezceremonialnie „Czas”, ignorując treść artykułu, na którym się opiera”.

Cięta odprawa „Gazety Polskiej” najzupełniej wystarcza dla zrozumienia intencji „Czasu”. Niemniej jednak warto przypomnieć, że stosunek „Czasu” do Z. M. P. uległ już poważnej ewolucji — i to z przyczyn wielce znamienitych.

W recenzji o pierwszym numerze „Młodej Polski” pisał „Czas” mianowicie:

„Akcenty nacjonalistyczne, jakie przebijają wyraźnie ze szpalt „Młodej Polski” zasługują na uwagę. Nacjonalizm ten opiera się na rozumieniu tych bezcennych walorów, jakie płyną ze zdrowo pojętej świadomości dziejowej narodu, tradycji i solidarności narodowej”.

Ale na te ciepłe słowa odpowiedziała „Młoda Polska” w drugim numerze:

„Tym nie mniej nie możemy być najzupełniej wdzięczni „Czasowi” za jego przychylnie stanowisko: zdarza mu się bowiem, że chwali nas nie za to co jest, a za to, co „Czas” chciałby widzieć. Tak więc istnieją tu stanowcze nieporozumienia na temat np. totalizmu czy... konserwatyzmu. Nie, nie jesteśmy konserwatywni, ani w dziedzinie społecznej, ani w dziedzinie gospodarczej... nie posiadamy „cennego umiaru”.

Dopiero po tej odpowiedzi zaczął „Czas” bezceremonialnie już atakować Związek Młodej Polski. Niekonsekwencja chyba — najzupełniej zrozumiała. Zoil.

Niewidzialny eksport w Anglii

Usługi świadczone innym państwom, za które wpływają dewizy do kraju, przyjęte jest ogólnie nazywać niewidzialnym eksportem. Najważniejszą pozycją w tym eksporcie, w szeregu krajów morskich, stanowią wpływy marynarki handlowej za przewóz towarów i pasażerów.

Ostatnio ukazały się w prasie obliczenia dla Anglii, z których wynika, że około 90 proc. tonażu angielskiego, czyli ca 15 mil. brutto ton zatrudnione jest wyłącznie w obsłudze zagranicznych obrotów, a wpływy netto (po potrąceniu wszystkich kosztów) z tego tytułu kształtują się na poziomie około 75 mil. funtów angielskich, t. j. około 2 miliardów zło-

„LITWA GNIEWA SIĘ”

Królewiec, w styczniu.

Jak doniosła prasa, Sylwester 1937 przyniósł Polakom na Litwie wręcz tragiczne niespodzianki. Minister spraw wewnętrznych naszego sąsiada, gen. Czapliskas, godny następcą sławnego plk. Rustejki, coraz energiczniej tępi wszelkie przejawy polskości. Aby jednak panu generałowi nie można było nic formalnie zarzucić, wprowadzono w życie nową ustawę o stowarzyszeniach, a co za tym idzie zmuszono wszystkie istniejące na Litwie stowarzyszenia do zmiany statutów, celem przystosowania ich do wymagań tajnej ustawy.

Ostateczny termin rejestrowania nowych statutów upłynął właśnie w dniu 31 grudnia r. ub. Już od dłuższego czasu Polonia zamieszkała na Litwie spodziewała się repre-

sji, zauważono bowiem, że statuty złożone w terminie przez organizacje polskie, nie były dostatecznie szybko zatwierdzone. Mało, zaakceptowanie ich odkładano z dnia na dzień, wynajdując coraz to nowe, coraz bardziej wykrętne wymówki.

Bomba pękła w Sylwestra, kiedy to wreszcie władze litewskie zdecydowały się zawiadomić czynniki zainteresowane, że mistrzostwo spraw wewnętrznych nie zarejestrowało statutów następujących organizacji polskich: Związek Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie, Polski Klub Sportowy „Sparta”, Polski Związek Ludzi Pracy, Zw. Polskiej Młodzieży Akademickiej Litwy i wreszcie Klub Polski w Kownie.

Logicznie rozumując, jeśli weźmie się pod uwagę, że statuty wszystkich wymie-

nionych towarzystw w całej rozciągłości zostały przystosowane do nowej ustawy, odmówienie legalizacji mogłoby nastąpić jedynie w wypadku, gdy wymienione towarzystwa przejawiały jakąkolwiek działalność antylitewską, czy też zagrażającą bezpieczeństwu państwu. Tak przynajmniej dzieje się w każdym kraju, ale... Litwa rządzi się wręcz odmiennymi prawami.

Związek Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie stał na platformie jak najbardziej lojalnej współpracy z czynnikami litewskimi, przy jednoczesnym, bezustannym dbaniu o samokształcenie nauczycieli, wykładających w szkołach polskich. Szkół tych, jak wiadomo, jest na Litwie coraz mniej, ale poziom nauczania miał być zato odpowiednio wysoki.

To „przestępstwo” wystarczyło aby organizacja została zlikwidowana.

Polski Klub Sportowy „Sparta” nigdy nie wykraczał poza ramy swych zainteresowań. Był reprezentacyjnie dla litewskiego sportu nie groźnym, bo już od dłuższego czasu nie dopuszczano „Sparty” do zawodów, tak, że musiała ona contentować się rozgrywkami wewnętrznymi. Mało, co lepszych graczy „Sparty” kluby litewskie przeciągnęły do siebie, albo grożąc im pozbawieniem pracy w przedsiębiorstwach litewskich, albo też — bezrobotnych — nęcąc perspektywą otrzymania pracy wzamian za wystąpienie z klubu polskiego, a zaciągnięcie się do litewskiego. Wszyscy wiedzieli doskonale, że „Sparta” jest klubem dużej klasy, ale wiadano równie dokładnie, że w wytworzonych stosunkach nie próbuje ona nawet mierzyć się z klubami litewskimi i nie sięga po nagrody. Mimo to — „Spartę” zamknięto!

Związek Ludzi Pracy nie wykraczał poza ramy organizacji samopomocowej dla miejskiego ludu pracującego. Czy to było przestępstwem? Prawdopodobnie tak, bo statut organizacji nie został zatwierdzony!

Zlikwidowano opiekującą się całą polską młodzieżą akademicką Związek tejże młodzieży na Litwie. Zostało co prawda Zjednoczenie Studentów Polaków, ale działalność jego ogranicza się wyłącznie do uniwersytetu Witolda w Kownie. Młodzież Polska na innych wyższych uczelniach litewskich pozbawiono opieki, pozbawiono organizacji, która pomagała jej moralnie i materialnie do przebrnięcia przez te wszystkie trudności, jakich tyle piętrych się przed młodymi w ich żmudnej drodze do kariery.

Zlikwidowano wreszcie organizację kulturalno-towarzyską, jaką był Klub Polski w Kownie, rejestrując wzamian, abv usunąć zbyt jaskrawe preteksty niewątpliwych szkan, kilka towarzystw oświatowo-kulturalnych i charytatywnych o tak ograniczonych możliwościach działania, że... właściwie możnaby z tych rejestracji całkowicie zrezygnować.

Czym się tłumaczy ten bezprzymyślny antypolski? Sprawa jest jasna i nie trzeba zbyt głęboko sięgać w stosunki polskolitewskie, aby pojąć, że Litwa procesem Staszysa uderzona za swe, delikatnie powiedzmy, złośliwe figle, po łapach, zapalała zemstą. Gdyby „zemstę” tę organizował kto inny, możeby nie poszła po tej właśnie drodze, może by były inne reperkusje, ba — ale żandarmskie metody litewskich liderów były, okazuje się, bliższe litewskim... „mężom stanu”!

GŁOSY I ODGŁOSY

Linia marszu

Pojęcie „linia podziału” spopularyzowało się w Polsce tak dalece, że — jak pisze „Jutro Pracy” —

„pewni ludzie w OZN powrócili do starej linii podziału tylko na skutek niezręcznie sformułowanej przez innych ludzi w OZN oceny starych obozów politycznych. Poprostu obrazili się o przeszłość. Wspólny ich dzień dzisiejszy zgasił w mroku wspomnień dnia wczorajszego.”

W tłoku różnic i szumie waśni zapomniano o marszu o jutro — stwierdza organ najaktywniejszej grupy parlamentarnej. Czego chce ona? „Jutro Pracy” oświadcza:

„Mówią do nas tak: byliście legionistami, byliście w BBWR, wasi ludzie rządzą, wy ponosicie odpowiedzialność za to, co oni robią.

Tak jest, byliśmy legionistami, byliśmy w BBWR, ale to nie nasi ludzie rządzą, bo my się z nimi nie zgadzamy. Byli z nami w jednym obozie pilsudczyków, kiedy ten obóz walczył o nową konstytucję. Dzisiaj nowa konstytucja obowiązuje, my idziemy dalej realizować sen o Polsce, sen o tym jak w Polsce powinno być. My mamy naszą wyraźną linię marszu i na tej linii marszu nie widzimy niestety, bardzo wielu naszych byłych kolegów. Może i to przykro, lecz Polska się od tego jeszcze nie zawała, a może nawet jej to wyjdzie na zdrowie. Albowiem tylko w ciężkiej próbie, w ogniu walki w startu idei, odbywa się ustalenie linii marszu i najważniejszy dobór ludzi do władzy.”

Jasno i wyraźnie: „to nie nasi ludzie rządzą, my się z nimi nie zgadzamy.”

Z kim nie zgadza się grupa „Jutra Pra-

cy”? Z ministrem Kościalskim i min. Świętochowskim napewno nie. Z wicepremierem Kwiatkowskim zasadniczo nie. Z premierem Składkowskim — przeważnie nie. A z min. Beckiem? — niewiadomo.

A więc: grupa „Jutra Pracy” nie bierze odpowiedzialności za obecny rząd. Ale grupa ta wchodzi w skład koła parlamentarnego O. Z. N., którego stanowisko do rządu jest jednak raczej pozytywne. Więc jak to pogodzić? Trudno. Chyba nie da się. Zatem — walka w łonie O. Z. N.?

Prawdopodobnie. „Jutro Pracy” kończy:

„Powitaliśmy z uznaniem deklarację lutową pułkownika Koca. Najistotniejszą w niej rzeczą była i jest linia marszu w jutro i to w takie jutro dla Polski, które leży we krwi, w duszy i instynkcie narodu polskiego. Nie zgłaszaliśmy wtedy przytoczonych akcesów, twarzą jednak, z uporem młodego pokolenia wychowanego w ciężkiej szkole życia, trwamy dziś przy zasadach narodowych deklaracji lutowej. Niepowetowaną wszakże byłoby stratą, gdybyśmy z deklaracji zrobili deklamację. Gdybyśmy nie potrafili deklaracji wyprowadzić z porządku rzeczywiście lub iluzorycznych linii podziału na właściwą linię marszu w jutro.

Linia marszu w jutro, wyraźna i zdecydowana, prowadzona przez ludzi także wyraźnych i zdecydowanych, znajdzie oddźwięk i uznanie w masach, wszelkie zaś linie podziału sprowadzi do właściwego im minimalnego znaczenia: zmarszczył fal na rzece rwącej śmiało naprzód.”

Pod tym ostatnim ustępem podpisujemy się oburącz.

Spadek przyrostu naturalnego w Polsce

W innych krajach europejskich zanotowano wzrost przyrostu

Ogłoszone ostatnio cyfry, dotyczące przyrostu naturalnego ludności w niektórych krajach europejskich w II kwartale rb. świadczą o dużych zmianach, jakie zaszły w tym okresie w szeregu krajów. Francja np., w której od dłuższego czasu notowano ubytek ludności, zarejestrowała w II kwartale r. b. po raz pierwszy od kilku lat przyrost naturalny ludności. W Anglii w I kwartale r. b. zanotowano dość znaczny ubytek ludności, jednak w okresie sprawozdawczym sytuacja zmieniła się tak dalece, iż zarejestrowano nawet znaczny przyrost.

Z drugiej zaś strony zauważyć się daje zmniejszenie przyrostu ludności w krajach, które dotąd zajmowały przodujące miejsca pod względem przyrostu naturalnego. Przede wszystkim obserwuje się w II kwartale r. b. spadek przyrostu ludności w Polsce, który trwa już od roku. Zmniejszył się również przyrost naturalny w Bułgarii.

Największy przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych zanotowano w II kwartale r. b. w Niemczech, mianowicie 133.998 osób. We Włoszech przyrost naturalny wyniósł 100.857 osób, w Polsce 88.794, w Anglii wraz z Walią 43.343 (w I kwartale r. b. zanotowano ubytek ludności o 18.210 osób), w Holandii 26.102, w Czechosłowacji 17.769, w Bułgarii 13.267, na Węgrzech 11.720, na Łotwie 6.436, w Norwegii 4.599, na Litwie 1.972, wreszcie we Francji przyrost naturalny wyniósł 1.861 osób, podczas gdy w poprzednim kwartale zanotowano ubytek ludności o 19.066 osób.

Jeżeli chodzi o przyrost naturalny w

stosunku do liczby mieszkańców, na pierwszym miejscu znajduje się Holandia, w której przyrost ludności w II kwartale r. b. wyniósł 12,2 na 1000 mieszkańców wobec 9,0 w I kwartale r. b. Na drugim miejscu znajduje się Polska — 10,4 (w I kwartale r. b. 10,6), dalej Litwa 10,2 (7,9), Włochy 9,3 (6,7), Bułgaria 8,5 (11,4), Niemcy 7,9 (5,9), Norwegia 6,3 (2,1), Węgry 6,2 (4,9), Czechosłowacja 4,7 (2,1), Anglia z Walią 4,5 (1,9), Łotwa 4,0 (0,5), we Francji przyrost ludności w II kwartale r. b. wyniósł 0,2 na 1000 mieszkańców, podczas gdy w kwartale poprzednim ubytek ludności wyrażał się cyfrą — 1,9 na 1000 mieszkańców.

Zbiórka na fundusz szkolnictwa polskiego zagranicą

Prace wstępne i przygotowawcze nad organizacją zbiórki na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą i „Dnia Polaka z Zagranicy” są już w pełnym toku i zostaną zakończone w dniu 5 bm. Zbiórka na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą odbędzie się, podobnie jak w latach poprzednich, w rocznicę strejku szkolnego 1905 r., t. j. w okresie od dnia 15 stycznia do 14 lutego 1938 r.

Protoktorat nad zbiórką objęli Pan Prezydent R. P. Ignacy Mościcki, Marszałek Polski Edward Śmigły-Rydz oraz J. E. Prymas Polski ks. Kardynał August Hlond, ponadto do komitetu honorowego weszli:

Prezes Rady Ministrów, marszałkowie izb ustawodawczych, ministrowie poszczególnych resortów, prezes Światowego Związku Polaków z Zagranicy, prezes Zarządu Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą, prezes Towarzystwa Pomocy Polonii Zagranicznej, prezes L. O. P. P., prezes L. M. F., prezes Zw. Harcerstwa Pol. i prezes Polskiego Zw. Zachodniego.

W okresie zbiórki odbędzie się również w dn. 30 stycznia r. b. „Dzień Polaka z Zagranicy”, mający na celu propagandę na rzecz Polonii Zagranicznej i werbowania członków towarzystwa.

„Czterolatka“ w szkołach niemieckich

(Od własnego korespondenta)

Berlin, w styczniu.

Niemiecka idea samowystarczalności gospodarczej, ubrana w formę „Vierjahresplan“ (planu czteroletniego), dominuje dzisiaj nad całym życiem gospodarczym Rzeszy. Propaganda tej idei prowadzona jest na wszystkich odcinkach: obejmuje ona wielotysięczne zebrania i mityngi publiczne, gdzie przemawiają różni „führerzy“; wypełnia szpalty dzienników i czasopism; zasypuje ludność hasłami i pouczeniami z licznych plakatów, które wiszą na słupach ogłoszeniowych i bramach domów; przy pomocy krótkometrażówek poucza w w kinematografach; nie zapomina również o wykorzystaniu popularnego w Niemczech radia.

Że to nie jest tylko sporadyczny wysiłek, ale coś stałego, obliczonego na długi szereg lat, wykazuje fakt, że obecnie rozpoczęto prowadzenie szerokiej propagandy w tym kierunku wśród młodzieży szkolnej. Dotąd młodzież niemiecka brała udział w tym ruchu w roli „zbieraczy“ pewnych odpadków. Robiła to jednak na rozkaz, bez należytego zrozumienia istotnych przyczyn tej pracy. Obecnie przystąpiono do zaznajomienia jej z zasadami całego planu czteroletniego.

Ciekawy materiał pod tym względem stanowi wydana niedawno broszura przeznaczona dla użytku szkolnego, jako podręcznik nie dla ucz-

Konstrukcją i układem sączków wateowych w ustniku stoją na wysokim poziomie gilzy (tutki) „Bandera“, pakowane po 150 sztuk i produkowane ze surowców o najwyższym gatunku. Wrażliwy Znaczą-Palacz nie zawiedzie się pod żadnym względem, paląc papierosy w znakomitej tutce „bandera“. Produkcja: Władysław Ablewicz i Marian Członko w Warszawie, Kościelna 8, tel. 12-24-51.

niów, ale dla nauczycieli. Autor broszury, J. Hartman, podaje na wstępie przyczyny, które skłoniły Niemcy do zastosowania planu czteroletniego. Powołuje się on na historię wielkiej wojny i twierdzi, że gdyby ówczesny rząd zdawał sobie sprawę z konieczności gospodarczego uniezależnienia się od zagranicznych surowców, wojna ta napewno nie doprowadziłaby do pokonania Niemiec. Ponieważ każda przyszła wojna połączona będzie z blokadą Niemiec, więc trzeba się zabezpieczyć przeciw jej konsekwencjom. Autor nie stara się usprawiedliwić konieczności tego uniezależnienia się od zagranicy względem natury gospodarczej, gdyż wie, że primo są one trudniejsze do umotywowania i secundo nie będą apelowały do niemieckiej młodzieży. Względy zaś natury militarnej są łatwo zrozumiałe i są natychmiast wchłonięte przez umysłowość niemiecką.

„Nie zapomnieliśmy — pisze dalej autor — że wrogo dla nas usposobiona zagranica już podczas marcowych dni 1933 roku starała się doprowadzić narodowo - socjalistyczne Niemcy do takiego samego upadku, do jakiego doprowadziła Niemcy cesarskie w latach 1914—1918 — przez wygłodzenie. Jeżeli więc chcemy uchronić się od tego niebezpieczeństwa, musimy nie tylko więcej produkować, ale również oszczędniej konsumować.“

Dalej już następuje wykład poszczególnych zadań objętych „czterolatką“, która zasadniczo składa się z czterech kierunków: 1. zdobycia nowych surowców, 2. wykorzystania odpadków, 3. powiększenia wydajności, 4. walki z marnotrawstwem.

Przy rozważaniu poszczególnych rodzajów działalności cytowane są cyfry i dane, dotyczące gospodarstwa niemieckiego. Przy opisywaniu nowych zdobyczy na polu stworzenia nowych surowców podane są ćwiczenia z dziedziny fizyki i chemii, która w popularny sposób wyjaśniają, jak np. z drzewa robi się tkaniny, a z węgla kamiennego benzyna i nafta.

Jest to jakoby ćwiczenie praktyczne z zakresu technologii chemicznej.

Dalej idzie wytłumaczenie wielkich korzyści, pochodzących ze zbierania pozornie niepotrzebnych rzeczy i odpadków. Młodzież, która dotąd uczestniczyła biernie w zbieraniu np. kości czy papieru, poznaje, jak wielką wartość dla gospodarstwa niemieckiego posiadają te pozornie niepotrzebne nikomu odpadki. Uświa-

damia sobie rolę swej współpracy nad podniesieniem dobrobytu Niemiec.

Jasną jest rzeczą, że ten rodzaj propagandy w szkołach, związany z czterolatką, pozornie tylko wiąże się z momentami natury gospodarczej, w istocie zaś stanowi część wielkiej akcji przygotowania zbrojnego Niemiec na wszelkie ewentualności. I to jest sedno rzeczy,

T. M. S.

„Partia reform ubrań męskich“

Anglicy chcą chodzić z gołymi kolanami

W Anglii powstało nowe stronnictwo, które, jakkolwiek nie nakreśliło sobie celów politycznych, nie mniej wywołało bardzo duże zainteresowanie szerokiej opinii publicznej Wielkiej Brytanii. Stronnictwo to określa się mianem wprost „rewolucyjnego“, co, ze względu na konserwatyzm Anglików, ma swoje duże znaczenie, a nosi nazwę „Partii reform ubrań męskich“.

W innym kraju nikt na tego rodzaju pomysły nie zwracałby uwagi, lecz w Anglii, gdzie zbyt duży nacisk kładzie się na ubiór w stosunkach towarzyskich, rzucanie hasła reformy strojów męskich oznacza całkowite zerwanie z tradycją oraz dobrymi obyczajami.

Stronnictwo rozpoczęło zdecydowaną walkę z kołnierzykami, określając je mianem „wroga nr. 1“ w stosunku do mężczyzn. „Szyja musi być wolna, da jej to swobodę i przyjemność“ — oto hasło, wysuwane przez nowe stronnictwo. Dalsze hasła — to:

„Prawdziwy mężczyzna nie powinien wstydzić się pokazać swoich kolan“. „Mężczyźni winni chodzić z odsłoniętymi kolanami“.

Ostatnie walne zebranie towarzystwa uchwaliło jednogłośnie znieść zwyczaj kilkrotnego przebijania się w ciągu dnia, co jest dotychczas praktykowane przez wielu Anglików. Uchwałę tę uzasadniono koniecznością zaoszczędzenia czasu. Reformy swoje wprowadza stronnictwo nie tylko przez głoszenie hasła, urządzenie zebrań i t. p. Wcielając je w życie praktycznie, rozpisuje konkursy wśród krawców męskich, udziela nagród za wprowadzanie w życie postanowionych reform. Rozpisuje konkursy na jak najłżejsze oraz jak najbardziej barwne ubrania.

Akcja stronnictwa, znajdując swoich zwolenników, natrafia i na przeciwników, którzy rozpoczęli formalną nagonkę na propagatorów „stroju przyszłości mężczyzny“.

Japonia czci swych bohaterów

Przed pomnikiem „Ludzi-Bomb“ w Tokio odbyła się manifestacja na cześć poległych we wojnie trzech żołnierzy japońskich, którzy przenieśli bombę w okopy chińskie, poświęcając swe życie.

Odcinek kulturalny

Rozmowa z autorem „Sklepów cynamonowych“

(Wywiad z Brunem Schulzem)

Poznań, 8 stycznia 1933 r.

W Poznaniu bawił w tych dniach znany literat i artysta - malarz Bruno Schulz, autor głośnej powieści „Sklepy cynamonowe“ oraz drugiej, co dopiero wydanej p. t. „Sanatorium pod klepsydrą“. P. Schulz, mieszkający stale w Drohobyczu, gdzie jest profesorem rysunków w gimnazjum, przyjechał do naszego miasta tylko na pięć dni; przyjazd ten związany był z jego najbliższymi zamiarami zarówno literackimi, jak i malarskimi. W przeddzień wyjazdu p. Schulza udało nam się uzyskać od niego dla naszych czytelników szereg interesujących informacji.

Bruno Schulz, który uważa się przede wszystkim za malarza, żadnej szkoły malarskiej nie ukończył; jest w zupełności samoukiem. Dotąd urządził tylko dwie wystawy swych prac, obydwie we Lwowie, je-

dną przed 15 laty, drugą 2 lata temu. Dotychczasowe prace jego były tylko rysunkami, obecnie jednak przejdzie również na barwy. Pisywać zaczął dopiero jako człowiek zupełnie już dojrzały, czerpiąc natchnienie przede wszystkim z umiłowanego przez siebie Tomasza Manna, a w szczególności z jego „Historji Jakubowych“.

Swe prace literackie (nowele i krytyki) ogłaszał Schulz w całym szeregu czasopism, m. in. w „Wiadomościach Literackich“ i „Skamandrze“. Pierwszą jego powieścią były „Sklepy cynamonowe“, drugą z kolei wspomniane już poprzednio „Sanatorium pod klepsydrą“. Powieść ta ukazywała się poprzednio w odcinkach w „Wiadomościach“ i „Skamandrze“; jest ona ilustrowana własnymi rysunkami autora.

Rozmowa nasza przechodzi na cel przyjazdu p. Schulza do Poznania.

Zniżki kolejowe do Krynicy i Żegiestowa

Począwszy od 8 stycznia do 28 lutego r. b. obowiązują 66 proc. zniżka kolejowa na przejazd do Krynicy i Żegiestowa. Zniżki udzielane będą na podstawie kart uczestnictwa Ligi Popierania Turystyki, które są do nabycia we wszystkich biurach podróży.

Posiadaczom kart uczestnictwa przysługuje prawo do 3-dniowego bezpłatnego pobytu w jednym z miejscowych pensjonatów (wykaz pensjonatów znajduje się na karcie uczestnictwa), do 5-ciorazowego bezpłatnego przejazdu kolejką górską w Krynicy, do ulg w taksie klimatycznej.

Warunkiem uzyskania zniżki kolejowej jest conajmniej trzydniowy pobyt w Krynicy lub Żegiestowie.

Hitlerowcy kasują święta katolickie

Władze III Rzeszy — donosi agencja C. P. — ogłosiły zarządzenie, że odtąd takie święta katolickie, jak: Trzech Króli, św. św. Piotra i Pawła, Niepokal. Poczęcie — będą dniami pracy i szkoły będą funkcjonowały normalnie. Wobec tego, poszczególne biskupi wyjaśniają wiernym, że mimo to święta powyższe są dalej świętami w które obowiązuje wstrzymanie się od pracy służebnej i wysłuchania Mszy św.

Bat na nieuczciwych pracodawców

Władze administracji ogólnej wydały doniosły okólnik, który może nareszcie położyć kres niesumiennym praktykom niektórych pracodawców. Otrzymywali oni bowiem poważniejsze kwoty z tytułu dostaw i robót rządowych, zalegając często z wypłatą zarobków robotnikom.

Obecnie władze administracyjne zatargi, wynikię pomiędzy pracodawcą a robotnikami będą regulowały same, wypłacając zaległe zarobki robotnicze z sum kaucyjnych, złożonych przez przedsiębiorców.

Może teraz robotnikom zapewni się wypłatę zarobków, a niesumiennych pracodawców powstrzyma się od nadużyć

Gęsi kanadyjskie w warszawskim Zoo.

W najbliższych dniach oczekiwane jest przybycie do warszawskiego ogrodu zoologicznego 2 gęsi kanadyjskich, przesyłanych jako dar jednego z towarzyszów zoologicznych w Kanadzie. Są to gęsi ozdobne, posiadają czarną szyję i białe policzki.

Cenny ten dar wzbogaci największy ogród zoologiczny w Polsce, który w ostatnich czasach powiększył wydatnie kolekcję interesujących, zamorskich okazów.

— Przyjechałem tu — mówi — celem porozumienia się z p. Egga Haardt w sprawie ilustrowania przez nią moich następnych prac literackich. Skłonił mnie do tego fakt, że uważam walory wizualne i graficzne jej prac za wyjątkowe i szczególnie odpowiadające charakterowi moich utworów. Chwilowo omówiłem z p. Haardt sprawę ilustrowania przez nią trzech moich prac: noweli, która ukaże się najpierw w jednym z pism literackich, a potem w luksusowym wydaniu u Mortkowicza, dalej noweli niemieckiej, którą ogłoszę w szwajcarskim piśmie literackim, redagowanym przez Tomasza Manna; wreszcie powieści eschatologicznej p. t. „Mesjasz“, nad którą pracuję od szeregu lat i którą obecnie wykończam.

— Zamierzam — ciągnie p. Schulz — urządzić z p. Haardt szereg wspólnych wystaw. Pierwsza nasza wspólna wystawa odbędzie się w Warszawie, następne dwie w Paryżu i w Leicester - Gallery wzgl. Redfam - Gallery w Londynie.

Na koniec prosimy naszego interlokutora o kilka słów na temat wrażeń, odniesionych w Poznaniu, w którym bawił po raz pierwszy.

Okazuje się, że Gród Przemysława zro-

G. P. U. 20-lecie terroru

W ZSRR. obchodzono ostatnio jubileusz dwudziestoletniego istnienia G. P. U. Pozornie wydaje się, że obchód jubileuszowy komisariatu spraw wewnętrznych — N. K. W. D. (tak obecnie nazywa się G. P. U.) jest wewnętrzną sprawą ZSRR. Jednak instytucja ta przez 20 lat odgrywała kolosalną rolę w życiu sowieckim, będąc jednocześnie ważnym czynnikiem akcji Kominternu.

Uchwyciwszy władzę w listopadzie 1917 r. bolszewicy zorientowali się, że powodzenie swoje zawdzięczają jedynie faktowi zakłócenia przeciwników politycznych, i że ci przeciwnicy, mając po swojej stronie większość narodu, natychmiast przejdą do kontratak. Dlatego też już w grudniu 1917 r. została stworzona t. zw. „nadzwyczajna komisja do walki z kontrrewolucją, sabotażem i spekulacją”, znana pod nazwą „czeka” lub „czerezwycajka”, na której czele stanął Feliks Dzierżyński. Ta właśnie „czeka” swoim krwawym „czerwonym terrorem”, jak twierdzą sami bolszewicy, „uradowała rewolucję”. Jednym z głównych organizatorów terroru był również Lew Trocki, przebywający obecnie na emigracji w Meksyku.

W 1922 r. „czeka” została przemianowana na „G. P. U.” (Zjednoczony państwowy urząd polityczny). Ale rola tej instytucji wcale się nie zmniejszyła, a po śmierci Lenina (r. 1924) stała się narzędziem wewnętrznych rozgrywek w partii bolszewickiej. Narzędzie to najlepiej potrafił wykorzystać Stalin i dzięki temu udało mu się uchwycić w swe ręce władzę i zniszczyć przeciwników politycznych.

G. P. U. staje się następnie nie tylko organem bezpieczeństwa, ale jednocześnie i najważniejszym „argumentem” w dziele skłonięcia obywateli sowieckich do przejścia do „socjalistycznej gospodarki”. Szczególnie dużo „roboty” G. P. U. miało w okresie wprowadzenia kolektywizacji w rolnictwie. Wówczas to tak zwane „oddziały specjalne” wojsk G. P. U. urządziły krwawe masakry opornych chłopów.

W 1934 r. G. P. U. zostało przekształcone w N. K. W. D. (komisariat spraw wewnętrznych). Przemalowanie tego szylku nie miało na celu ograniczenia działalności instytucji, lecz tylko zdezorientowanie opinii zachodnio-europejskiej przez stworzenie pozorów, że terror w ZSRR wreszcie został ukroczony. Wewnątrz państwa wagę G. P. U., jako czynnika nadrzędnego, zawsze jednak mocno podkreślano, utrzymując obywateli sowieckich w wiecznym strachu przed wszystkim widzącym N. K. W. D.

Dokonywany w Leningradzie 1 grudnia 1934 r. zamach na tamtejszego wielkorządcę, Kirowa, rozwiął nimb wszechwładzy G. P. U., ale wywołał jednocześnie nową falę terroru. G. P. U., które przegapiło zamach na Kirowa, swoje potknięcie się krwawo odbiło na niewinnych ludziach. Owcześnie zaś kierownik N. K. W. D., Jagoda, spróbował swoje niedopatrzienie przekuć na broń przeciw samemu Stalinowi, a tym samym wspiąć

się na jeszcze wyższy szczebel władzy. Zastraszył on Stalina, że na jego życie spiskują wszyscy starzy bolszewicy i pchnął czerwonego dyktatora do ostatecznej rozprawy z dawnymi towarzyszami partyjnymi. Nie obliczył Jagoda tylko jednej konsekwencji, że podejrzliwość Stalina rozciągnie się i na niego, „generalnego komisarza” G. P. U.

Jagoda padł. Ale znaczenie G. P. U. w życiu ZSRR wcale nie zmalało. A na odwrót, instytucja ta przydławiła życie sowieckie jeszcze straszniejszym ciężarem.

Na czele G. P. U. stanął Jeżow, który postanowił przewyższyć w bezwzględności i okrucieństwie Dzierżyńskiego i Jagodę. I dziś przed tym nazwiskiem drżą w ZSRR wszyscy, poczynając od szarego obywatela aż po najwyższego dygnitarza. Schlebają mu z równie wielkim upodleniem zarówno komisarz spraw zagranicznych, Litwinow, jak kierownik Kominternu, Dymitrow, obok wybitnych uczonych i artystów, którzy w dniu jubileuszu składali Jeżowowi czolobitne hołdy na łamach prasy sowieckiej.

(Zet.)

Jak wygląda sowiecka „nauka dla mas”

Hasło: „Nauka dla mas” jest szeroko reklamowane przez Rosję Sowiecką. „Prawo do nauki” zagwarantowane jest w nowej konstytucji sowieckiej, narówno z szeregiem „swobód obywatelskich”. W praktyce jednak akcja ta wygląda inaczej. Dowodem tego głośno prasy sowieckiej.

„Leningradzkaja Prawda” (nr. 298) zamieszcza list otwarty 5 zasłużonych uczonych, profesorów instytutu lekarskiego, którzy w drodze „służby społecznej” wygłaszają odczyty w kołchozach, rezygnując nie tylko z wypoczynku, lecz nawet z czasu nie-

zbędnego dla nauki. Urzędnicy prowincjonalni nie udostępniają profesorom środków komunikacji i nie „organizują uczęszczania kołchoźników na odczyty”. Profesorowie nadaremnie szukają w Pskowie lub w Toksowie samochodu albo konia, a gdy już dotrą do wsi, muszą sami poszukiwać słuchaczy.

Dziennik przytacza w tymże numerze przykład bezsensownej eksploatacji uczonych. 12 stycznia br. powstaje w Leningradzie „Uniwersytet ciekawej medycyny”, gdzie najwybitniejsi uczeni mają odczyty dla... uczniów szkół średnich.

Nad grobem Prezydenta T.G. Masaryka przez okres świąt paliła się choinka

W okresie świąt Bożego Narodzenia aż do Trzech Króli nad grobem Prezydenta Oswobodziciela T. G. Masaryka w Lanach, które stały się miejscem pielgrzymki licznych rzesz Czechostowaków świeciła wielka choinka wigilijna. Tradycja choinki, której zmarły był zawsze wiernym, dotrzymana była i po jego śmierci. Po upływie okresu świątecznego, dnia 6 stycznia odbyła się w Lanach uro-

czystość zgaszenia świeci na choince.

W uroczystości tej wzięła udział córka Prezydenta dr Alicja Masarykówna, przewodnicząca Czesł. Czerwonego Krzyża. Przedstawiciele organizacji dobroczynnych w swych przemówieniach wskazywali na to, że miłość do dzieci jest przykazaniem, jakie Ojciec narodu przekazał Czechostowakom.

Kto wejdzie do Akademii Goncourt'ów?

Nowa kwestia pasjonuje koła literackie we Francji. Kto będzie następcą Raula Ponchon w Akademii Goncourt'ów? Uporczywie powtarza się Nazwisko Maurycego Maeterlincka. Statut akademii wyraźnie jednak zaznacza, że akademik musi być „narodowości francuskiej”, a Maeterlinck jest Belgijczykiem. Powtarza się więc ta sama kwestia, która rozstrzygnęła Akademia przeznaczając w tym roku swoją doroczną nagrodę innemu Belgowi, Karolowi Piłsnier,

mimo że w roku ubiegłym przepadł właśnie w pow. swojej narodowości.

Niewiadomo więc jeszcze, co zwycięży obecnie: litera prawa, czy drobne uchybienie na korzyść literatów nie narodowości francuskiej, lecz piszących po francusku.

Z pośród rodowitych Francuzów kandydatami do Akademii Goncourt'ów są ponadto: Colette, Alexandre Arnoux, Andre Soares, Rene Benjamin, Pierre Mac Orfax, Andre Salmon, Georges Bernanos.

bił na Schulzu wrażenie miasta bardzo kulturalnego, a jednocześnie „solidnego”. Zwiedzał tu wystawę Waliszewskiego w „Salonie 35”, a pod przewodnictwem konserwatora p. Pogowskiego Muzeum Wielkopolskie. Z budynków podobały się p. Schulzowi przede wszystkim ratusz oraz zamek, coprawda ciężki, lecz stylowy. Wrażenia, jakie stąd wynosi, są jak najlepsze. (X)

Jesteśmy w Warszawie

Literatura o Warszawie jest bardzo skąpa. Książek, któreby w sposób literacki opowiadały o niej, brak niemal zupełnie. Gomułcki i Or-Ot nie stworzyli szkoły. Równie uboga jest literatura historyczna o Warszawie. — Lukę tę zamierza wypełnić wydany obecnie literacki przewodnik po stolicy p. t. „Jesteśmy w Warszawie”. Książka jest dziełem zbiorowym 38 pisarzy i 11 grafików polskich, zaproszonych do współpracy przez Agencję Literacką przy Związku Zawodowym Literatów Polskich. W obszernym — zbiorze 300-stronnicowym esesowy, reportaż, felietonów i artykułów zawarto literacki obraz Warszawy zarówno historycznej, jak współczesnej, dano prze-

krój złożonych spraw stolicy, jej — jeżeli wolno się tak wyrazić — atmosferę i rytm życia. Wydawcy pozostawili autorom całkowitą swobodę wypowiedzenia się, przyznając równe prawo obywatelstwa wszystkim rodzajom literackim i właściwościom stylu. Stąd obok rzeczowych artykułów informujących ściśle o dziejach miasta, jego okolicach, czy też o jego strukturze urbanistycznej, znajdują czytelnicy w naszej książce impresje przepojone indywidualnością autorów obok statecznej prozy historycznej — felietony żartobliwe i satyryczne. Praca ta będąca swego rodzaju „novum” na gruncie wydawniczym, przyczyni się napewno do większego poznania, zrozumienia i... umiłowania naszej stolicy przez tych, którzy jedynie jej szatę zewnętrzną zwykle byli oglądali.

Nowości muzyczne

Ostatni numer miesięcznika „Muzyka Współczesna” podaje, że Ryszard Strauss napisał nową operę p. t. „Friedenstang” do tekstu J. Gregora. Prapremiera odbędzie się latem 1938 w Monachium. Równocześnie komunikują, że w Kassel odbędzie się prapremiera nowej opery J. Haasa p. t. „Tobias

Wunderlicht”. Motyw utworu został zaczerpnięty z podań biblijnych. Opera „O. Gerstera” „Enoch Arden” będzie wykonana na 37 scenach niemieckich. Wreszcie Werber Egk pracuje nad operą „Peer Gynt” według Ibsena.

Sztuka starzenia się

Nieśmiertelny Goethe rozmyślał nad eliskirem młodości każąc mądrym Faustowi wypijać czarodziejski napój. Lekarze współcześni prześcigają się w wynalezieniu cudownego remedium na zachowanie jak najdłuższej młodości. Sztuka kosmetyczna stara się zacierać siwiznę i zmarszczki. Wszyscy uciekają na gwałt od starości, skazanej obecnie na proskrypcję. Dlatego też niezmiernie charakterystyczną jest wydana obecnie książka Andrzeja Maricourta p. t. „L'art de vieillir” — sztuka starzenia się. Autor zajmuje się w niej wyłącznie mężczyznami, dając wskazówki w jaki sposób należy przekraczać Rubikon młodości. Kobiety — zdaniem Maricourta — są skazane na zagładę po osiągnięciu „drugiej młodości”, której granice są jednak nader ruchome i płynne. Prawdziwie starzeć się, pięknie z godnością i rozumnie, potrafią jedynie — mężczyźni.

Zakonnicy w śniegu.

Zakonnicy klasztoru św. Bernarda w Alpach mają chlubną kartę w ratownictwie ofiar wycieczek wysokogórskich. Podczas tegorocznej zimy praca zakonników jest szczególnie ofiarna.

Włosy i paznokcie rosną w nocy wolniej

Jest rzeczą powszechnie znaną, że tak włosy, jak i paznokcie posiadają podobne właściwości pod względem rośnięcia. Ostatnio skonstruowano specjalny aparat, przy pomocy którego staje się możliwym badanie, jak rosną włosy i paznokcie. Doświadczenia stwierdziły, że paznokcie w ciągu 12 godzin urasta o 0,04 milimetra i to w czasie od godz. 11 do 12, oraz w godzinach popołudniowych rośnie najsilniej. Nocą natomiast paznokcie rosną znacznie wolniej. Przeciętnie w ciągu godziny paznokcie wzrastają od 0,002 do 0,006 mm. Podobnie ma się rzecz z włosami. W ciągu całej doby nie rosną jednakowo. W porze dziennej aparaty stwierdziły wzrost przeciętnie o 0,08 mm., w porze nocnej o 0,01 tylko.

Najstarszy kawałek jedwabiu

W chińskim wschodnim Turkiestanie, gdzie znajduje się pustynia Lop, która, jak twierdzą podania starochińskie, miała być ośrodkiem raj, oraz skąd wyszli w świat Chińczycy, od dłuższego czasu bawiły różne ekspedycje naukowe z całego świata. Pustynią Lop zajęli się przede wszystkim uczeni europejscy. Prace ich wydały bardzo dodatnie rezultaty. Oto znaleźli tam najstarsze na świecie kawałki jedwabiu, pochodzące z pierwszego tysiąclecia przed narodzeniem Chrystusa, które zachowały się w zupełnie dobrym stanie.

Wiadomość o możliwości przeróbki z kokonów jedwabiu dotarła do Europy dopiero za czasów Aleksandra Wielkiego (336—373), gdy tymczasem Chińczykom wyrób jedwabiu znany był już oddawna.

Najstarszy kawałek jedwabiu został znaleziony przez Sir Aurela Stone również we wschodnim Turkiestanie. Za tymi odkryciami nastąpiły dalsze w pustyni Hebi. Tu znaleziono resztki jedwabiu, które liczą także parę set lat. Na znalezionych kawałkach jedwabiu w pustyni Lop znajdują się przepiękne wzory smoków oraz ślimaków.

16-ty żubr w Pszczynie

W ostatnich dniach urodził się w Pszczynie jeszcze jeden byczek żubra czystej krwi. Żubr ten powiększył tamtejszą gromadę żubrów do pokaźnej cyfry 16 sztuk.

METROPOLIS

Z powodu olbrzymiego powodzenia oraz na ogólne życzenie

najpiękniejszy film miłosny wszystkich czasów

„Gdy kwitną bzy“

z Jeannette Mac Donald, Nelsonem Eddy i Johnem Barrymore

od dziś codziennie o godz. na 1-szym seansie 4,45

A na II-gim i III-cim seansie t. j. o godz. 6,45 i 8,45

żywiłowa komedia-farsa reżyserii KAROLA ŁAWACZA z dawną niewidzianą rozkoszną trzpiotką ekranu ANNY ONDRA p. t.

„Dziewczę z temperamentem“**Września**

— Jarmark. Dnia 11 bm. (wtorek) odbyła się w Wrześni jarmark na konie, bydło i trzodę chlewną.

Wolsztyn

— Jarmark w Wolsztynie. Ostatni jarmark w Wolsztynie, który odbył się w wiosek, był bardzo ożywiony. Straganów żydowskich nie było. Wypadków ani kradzieży większych nie zanotowano.

— Uruchomienie kursów strażackich. W tych dniach nastąpiło w gromadzie Siedlec otwarcie kursu przeciwpożarowego pierwszego stopnia, zorganizowanego dla ochotniczych straży pożarnych z rejonu Siedlec. Zainteresowanie kursem duże, zapisało się bowiem na kurs 60 uczestników. Również w Wolsztynie uruchomiono ostatnio analogiczny kurs dla straży pożarnych rejonu Wolsztyn, w którym bierze udział 30 uczestników.

— Z zebrania Ligi Morskiej w Obrze. W niedzielę odbyło się w Obrze pod Wolsztynem zebranie Ligi Morskiej i Kolonialnej w sali p. Mańczyńskiego. Zebranie zagał wiceprezes Hajduk, rolnik z Obrzy, witając licznie zebraną ludność. Instruktor powiatowy p. Kutner wygłosił przemówienie na temat: „Cel i znaczenie LMK”, po czym wyświetlono serię przeźrocz, dotyczących morza, portu, floty wojennej itp. Nastrój na zebraniu był bardzo miły. Sala była wypełniona po brzegi.

Skoki

— Zebranie Opieki Rodzicielskiej. Ważne zebranie Opieki Rodzicielskiej odbyło się przy współudziale wszystkich delegatów klasowych. Najbardziej ożywioną dyskusję wywołała sprawa sposobu zbierania składek. Uchwalono wydać w bież. roku do członków specjalną deklarację. Nowy Zarząd przedstawia się następująco: prezesem — p. Daniel Wiktor, zast. prezesa — p. Derdowa Helena, sekretarzem — p. Gądzina Stanisława, zast. sekretarza — p. Skarbiński Antoni, skarbnikiem — p. Bartkowiak Franciszek.

Komisję Rewizyjną stanowią: p. Stiller Jan, p. Żelazny Walenty i p. Przybyłkowska Anna jako członkowie oraz zastępcy: p. Górny Henryk i p. Groszak Władysław.

KRONIKA KUJAW**Inowrocław**

— Opiątek „Rodziny Policyjnej”. Rodzina Policyjna zorganizowała tradycyjny opiatek. Zebranych powitał komisarz p. Kamiński, składając serdeczne życzenia. Następnie złożyli życzenia p. mjr. Beldowski, ks. kapelan Zmickowski, wicestarosta Śmietanko, wiceprezydent Juengst, ksiądz Misiak i inni. Następnie dzielono się opłatkiem, a św. Mikołaj wręczył prezenty dzieciom i starszym osobom.

— Wieczór Wychowania Fizycznego. W sali Sokolni z inicjatywy miejscowego Sokola odbył się wieczór wychowania fizycznego. Protoktorat objęły władze wojskowe państwowe i samorządowe. Uroczystość zagał prezydent miasta p. A. Jankowski, określając znaczenie sportu i rolę Sokola w tej dziedzinie. Z kolei Sokół popisywał się ćwiczeniami na przyrządach. Wojskowy Klub Sportowy przedstawił pokazową walkę szermierczą, poczym zespół Sokola pod przewodnictwem naczelnika okręgu R. dzińskiego zademonstrował tok lekcji gimnastyki.

Mogilno

— Posłaniec pocztowy zakończył stary rok przestępstwem. W agencji pocztowej w Kwiciszewie pod Mogilnem zatrudniony był jako posłaniec pocztowy Jan Kosmowski z Kwiciszewa. Kosmowski, który już raz miał przestrożę w agencji w Dąbrowie,

Nadzwyczajne zebranie pracownicze w Zbąszyniu

W sali świetlicy w Zbąszyniu na dworcem głównym odbyło się nadzwyczajne walne zebranie siedmiu organizacji pracowniczych, zrzeszonych w komisji porozumiewawczej międzyzwiązkowej na terenie miasta Zbąszynia reprezentującej około 500 pracowników. Zebranie zagał przewodniczący p. Lewandowski Marian, zastępca naczelnika Urzędu Celnego. Po powitaniu zebranych i omówieniu szeregu aktualnych spraw organizacyjnych, przystąpiono do zreferowania spraw poszczególnych przedstawicieli pracowników. W końcu uchwalono jednogłośnie następującą rezolucję:

„Zebrani solidaryzują się w zupełności z postulatami wysuwanyymi przez ogół związków pracowniczych łączących się w Centralnej Komisji Porozumiewawczej Międzyzwiązkowej w Warszawie w odniesieniu do ustaw: uposażeniowej, emerytalnej, pragmatyki służbowej, przepisów dyscyplinarnych oraz kulturalno - oświatowych przy specjal-

nym uwzględnieniu spraw szkolnictwa i uchwalającą ponadto:

Wprowadzenie dodatków specjalnych w strefie nadgranicznej, gdzie ze względu na wykup żywności, środki żywnościowe droższe są niż wewnątrz kraju.

Wprowadzenie tylko jednego wynagrodzenia na ogół czynności służbowych w jednej liście płac.

Wprowadzenie zakazu wypłacania remuneracji, nagród i zasiłków okresowych.

Wprowadzenie dodatkowego wynagrodzenia za pracę w niedziele i święta.

Wprowadzenie dodatkowego wynagrodzenia za pracę w godzinach nocnych.

Przeniesienia dla służby winne zawierać dokładne umotywowanie.

Treść powyższej rezolucji podpisano przez wiązki wchodzące do Komisji Porozumiewawczej i wysłano do centrali w Warszawie.

Chciał zabić ciotkę, aby zdobyć spadek

Mieszkańcy Goryszewa pod Mogilnem, wstrząśnięci zostali strasznym wypadkiem usiłowania zabójstwa na osobie 57-letniej wdowy Józefy Wąsowskiej.

Podłoże tego zajścia było następujące: Mąż Wąsowskiej po swej śmierci pozostawił testament, mocą którego połowa jego majątku po śmierci żony przechodzi na własność jego brata Wąsowskiego, stróża w Goryszewie. Po pewnym czasie pomiędzy rodzinami Wąsowskich zamieszkałymi pod jednym dachem doszło do ostrych sprzeczek i bólek, a nawet do sporów sądowych. Wąsowską jako wdowę, nie mającą przy sobie nikogo, poniewierano i bito.

W wieczór przed świętem Trzech Króli o godz. 21-ej odwiedził swą ciotkę syn stróża Wąsowskiego 24-letni fryzjer Walerian, pod pozorem przeproszenia jej, za wyrządzoną jej krzywdę ze strony rodziców.

Po upływie godziny staruszka

czując się senną, prosiła swego siostrzeńca, aby opuścił jej dom. Wtedy Wąsowski rzucił się niespodziewanie na swą ciotkę, zadając jej jakimś ostrym narzędziem szereg ciosów w głowę i twarz, aż ofiara padła nieprzytomna na podłogę.

W czasie plądrowania domu zbrodniarz rzucił na podłogę wiadro z wodą. Powstały hałas obudził sąsiadów Wąsowskiej, którzy nadbiegli zobaczyć, co było przyczyną alarmu. Sprawca na widok ludzi zbiegł, został jednak rozpoznany i wkrótce ujęty przez policję, która osadziła go w areszcie.

Na miejsce zbrodni wezwano niezwłocznie lekarza powiatowego i policję. Nieprzytomną ofiarę odwieziono do szpitala w Strzelnie, gdzie stwierdzono u niej rany cięte na głowie i twarzy, oraz pęknięcie czaszki z wylewem krwi na zewnątrz. Stan ofiary jest prawie że beznadziejny.

Hallo! Tu radio**PROGRAM OGÓLNOPOLSKL**

Wtorek, dnia 11 stycznia 1938 r.

6,15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6,20 Gimnastyka. 6,40 Płyty. 7,00 Dziennik poranny. 7,15 Płyty. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 Przerwa. 11,15 Audycja dla szkół. 11,40 Fragmenty symfoniczne. 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Przerwa. 15,30 Wiadomości gospodarcze. 15,45 „Złoto i porcelana”. 16,05 Przegląd aktualności finansowo - gospodarczych. 16,15 Kolędy. 16,50

gadanka aktualna. 17,00 Dolina Galijska. — 17,15 Orkiestra. 17,50 W lodowych okowach Bałtyku. 18,00 Wiadomości sportowe. 18,10 Skrzynka techniczna. 18,25 Program na jutro. 18,35 Audycja dla wsi. 19,00 „Niesmiertelne książki”. 19,30 „Muzyka w masce”. 19,50 Pogadanka aktualna. 20,00 „Nędza uszczęśliwiona”. 21,35 Muzyka taneczna. 22,30 Muzyka polska. 22,50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Przegląd prasy i komunikat meteorologiczny. 23,00 Patrz programy lokalne.

Poznań. 11,40 Płyty. 13,00 Życie kulturalne i społeczne Poznania. 13,05 Słynne melodie. 14,05 Przegląd giełdowy. 14,15 Piosenki. 18,10 Wiadomości sportowe lokalne. 18,15 Program na jutro. 18,20 Pieśni ludowe. 18,35 Przegląd prasy rolniczej. 18,45 Interludium na skrzypcach. 23,00 Muzyka taneczna.

SLUCHAMY ZAGRANICZY.

20,15 Oslo. Koncert symfoniczny. 21,00 Mediolan. „Polska krew”. 21,00 Rzym. „Margherita da Cortona”. 21,20 Praga. Symfonia IV Beethovena. 21,30 Paris PTT. „Le bon roi Dagobert”. 22,00 Sztokholm. „Don Carlos”. 22,15 Budapeszt. Recital fortepianowy.

DZIESIĘCIOLECIE ROZGŁOSNI WILEŃSKIEJ.

W połowie stycznia Rozgłosnia Wileńska Polskiego Radia obchodzić będzie dziesięciolecie swego istnienia. W ciągu tego okresu czasu Rozgłosnia Wileńska z malej stacji nadawczej o sile 1,5 kilowata rozrosła się do rozmiarów dużej 50-kilowatowej stacji regionalnej, spełniającej poważną misję państwową i kulturalną na północno - wschodnich Kresach Rzeczypospolitej.

W związku z tym Rozgłosnia Wileńska przygotowuje specjalny program, który transmitowany będzie na całą Polskę.

PIERWSZA POLSKA OPERA

dla radiosłuchaczy.

Opera w Polsce istniała już od wieku XVII, ale opera polska, to znaczy z polskim tekstem zjawiała się znacznie później, bo dopiero w roku 1773. Data owa stała się w dziejach polskiej opery przełomową. Dnia 11 Listopada 1778 r. odbyło się pierwsze przedstawienie „Nędzy uszczęśliwionej” Macieja Kamińskiego do słów Bohomolca i Bogusławskiego. Do tej pory na scenach teatrów królewskich i teatrów magnackich jaśniały gwiazdy obce; włoskie śpiewaczki i śpiewacy, zagraniczni tancerze występowały w dziełach cudzoziemskich autorów. Maciej Kamiński był pierwszym, który skomponował operę o tekście polskim, a uczynił to „nie po modnemu dla krytyków” — jak pisze w wstępie do tego utworu — „ale dlatego, aby takie „polskie opery” Polacy dawali”. Ze pierwsze te krocki unarodowienia opery były na czasie, świadczy entuzjazm, z jakim publiczność przy-

jęta to male dziecko, będące raczej „singspiellem”, niż operą. Jego treść przedstawia konflikt młodej, wiejskiej dziewczyny, która musiała wybierać między miłością, a bogatym małżeństwem, koniecznym ze względu na nędzę matki. Szlachetny dziedzic pomaga do szczęśliwego zakończenia sprawy. Jak więc widać, tendencja do spolszczenia gatunku operowego nie ograniczyła się do wprowadzenia polskiego tekstu, lecz sięgnęła również do akcji sztuki, przenosząc ją w środowisko wiejskie.

Muzyka „Nędzy uszczęśliwionej” posiada ramy skromne; kilka arii solowych, duety, jeden numer zespołowy. Nie mniej jednak całość pełna jest wdzięku, a jej radiowe wykonanie dn. 11. 1. o godz. 20.00 pozwoli słuchaczom poznać pierwszą polską operę. Jako wykonawcy wystąpią: orkiestra Polskiego Radia pod dyrykcją F. Rybickiego, Z. Maliszewski, A. Szeleńska, I. Pomorska oraz K. Chlebowski. Radiofonizacja i reżyseria Leona Schillera.

FIRMY GODNE POPARCIA

WYKWINTNE PALTA,

UBRANIA MĘSKIE

MUNDURKI SZKOLNE

Poleca firma EDMUND RYCHTER, Krawiectwo męskie u szczytu doskonałości. Materiały z metra.

EDMUND RYCHTER, Poznań, trzy sklepy Centrala Fr. Ratajczaka 2. Filie OSTROW Wlkp.

RADIOAPARATY — ŻYRANDOLE

aparaty radiowe na najdogodniejszych warunkach spłaty. Detektory na głośnik. Żyrandole oraz wszelkie oświetlenia w wielkim wyborze. Wykonujemy instalacje wszelkiego rodzaju. Idaszak i Walczak, Poznań, św. Marcin 18 przy ul. Fr. Ratajczaka.

KOŁDRY

puchowe, na wełnie i wacie oraz wszelka bielizna pościelowa. Kapy na łóżka — podpinkki — firany poleca w olbrzymim wyborze i najtaniej Poznańska Fabryka Kolder, właśc. St. Wiczorek, Poznań, jedynie ul. Piekary 1, tel. 50-97. Specjalność: wyprawy ślubne.

Centralna Drogerja J. Czepezyński

Poznań, Stary Rynek 8.

Telefon zbiorowy 45-45.

Poleca najtaniej: Farby — Laktery — Pokosty i wszelkie przybory malarskie. Mydła i proszki do prania — Mydła toaletowe — Perfumy — Wody kolońskie oraz wszelką kosmetykę — Frotery — Ścierki oraz szczerki wszelkiego rodzaju. Oddział: Drogerja „UMIVERSUM” ul. Fr. Ratajczaka 38. Telefon 2749.

Fabrykacja środków do swatowania sokołników w polach, lasach i ogrodach. Artykuły bartnicze.

Rdzennia polsko-chrześcijańska**FABRYKA SUKNA**

MICHERDZIŃSKIEGO.

dostarcza wszystkim Polakom po najniższych cenach materiały czarne i ma, kamgarny, modne granaty, freska. Ceny materiałów firmy Micherdziński są czysto fabryczne. Wahają się bowiem od zł 6.— do 23 zł za metr, przy czym szerokość materiałów jest podwójna. — Zamówienia wysyłać wprost do fabryki pod adresem Kazimierz Micherdziński, Biała k. Bielska, nad Niwką 39. — Informacji udziela Poznań, Wrocławska 59/60 m. 5.

FUTRA — MODELE**A. SCHOLL I S-ka**

Pl. Wolności 8, I piętro nad firmą Bata, Centrala Warszawa, Marszałkowska 124. Wielki wybór zakietów 3/4 futer zimowych, lisów i wszelkiego rodzaju skór futrzanych. Ceny reklamowo niskie. Specjalny dział futer męskich.

Zbąszyń

— Nowa placówka. W tych dniach w Zbąszyniu przy ulicy Senatorskiej nr. 1. na miejscu p. Kapuśniaka otworzyła p. B. Kubacka interes kolonialny. Chrześcijańskiemu przedsiębiorstwu towarzyszą życzenia pomyślnego rozwoju.

— Odwołanie zebrania. Na skutek przyczyn niezależnych Towarzystwo Kolejarzy odwołało zapowiadane walne zebranie, które miało się odbyć w dniu 16 bm. w sali p. Olejniczakowej. Zebranie to odbędzie się natomiast w dniu 30 bm. o godz. 14-tej w sali p. Olejniczakowej.

— Wystawa drobnego inwentarza. Ruchliwa sekcja hodowlana drobnego inwentarza przy Rodzinie Kolejowej w Zbąszyniu urządziła w dniach 15—17 bm. w sali p. Olejniczakowej w Zbąszyniu przy ul. 17 Stycznia wielką wystawę drobnego inwentarza. Otwarcie nastąpi o godz. 10 w dniu 15 bm. Premiewanie inwentarza odbędzie się dnia poprzedniego.

Groby Sybirskie

czyli
TAJEMNICE ZAMKU CARSKIEGO

Romans z czasów rosyjskich walk rewolucyjnych i panowania Aleksandra II

STRESZCZENIE POZACZĄTKU:

Rok 1880. W Rosji panuje car Aleksander II, którego rządy, faktycznie wykonywane przez podłych zauszników i pochlebców, wpędzają całe imperium w otchłań nieprawości i krzywdy. Dla wyrwania kraju z niewoli tyrańskiej powstaje potężny ruch nihilistów, na czele którego stoi niezwykle zręczny i utalentowany przywódca, Michał Bakunin.

Samowola cara i jego agentów, wśród których najwpływowszy jest Kardow, policmajster petersburski, niesie powszechne rozgoryczenie, gdyż wszelkich niewygodnych ludzi wysyła się na Sybir, gdzie żyją w ohydnych warunkach. Zesłana do kopalni zostaje Maria von Pahlen, owocem miłości której z ks. Konstantym, bratem cara, jest Włodzio, ścigany przez carskich siepaczy. Brat jej, Hugo, zaciąga się do nihilistów. Na Sybir wygnany zostaje wysoki urzędnik ministerialny Bojanowski skutkiem zdrady żony Fedory, jednak ucieka stamtąd i dostaje się do carskiej kuchni. Jako podejrzany o nihilizm zesłany zostaje zasłużony gen. Kundson i wielu, wielu innych.

Nihilisci nieustępliwie walczą z Aleksandrem II, mszcząc się bezlitośnie na zdrajcach (jak m. in. na milionerze Jagodkinie). Na tle tej walki rozgrywa się szereg pasjonujących wydarzeń.

452)

— Wszystko jedno, nie mogę budzić jego cesarskiej mości — odrzekł kamerdyner.

— Zatem bierzecie to na siebie, gdy cesarz straci przez was miliony. Kamerdyner zamyślił się.

— No, zresztą spróbuję, lecz gniew cesarza nie spadnie na moją głowę.

— Ja odpowiem za to — odrzekła Klarysa.

— Kamerdyner odszedł i wrócił dopiero po kwadransie, który wiecznością wydawał się siostrze Klarysie.

Coraz bardziej zbliżał się poranek, a na wschodzie poczęło się już niebo rozjaśniać.

Wnet miano dokonać egzekucji na carskim kapelanie.

Klarysa drżała ze wzruszenia. Nareszcie otworzyły się drzwi, a z sypialni wyszedł kamerdyner.

— Jeszcze chwilę — rzekł — jego cesarska mość ubiera się.

— Czy cesarz gniewa się, żem przerwała jego sen?

— Bynajmniej — zapewniał kamerdyner.

— Skoro usłyszał, że to wy, czcigodna siostrze, natychmiast zgodził się na posłuchanie.

Lecz o to jest jego cesarska mość. Aleksander II. szybko się ubrał i wyszedł do pokoju, w którym czekała Klarysa. Na jego skłonie służący wyszedł z sali, zostawiając siostrę Klarysę samą na samą z carem.

— Czcigodna siostrze — rzekł car — cóż to się stało, że uważasz za konieczne, wśród nocy mówić ze mną.

Siostra Klarysa złożyła mu niski ukłon.

— Najjaśniejszy panie — rzekła — sprowadza mnie tu sprawa ważna. Gdybym była odłożyła przybycie swe do jutra, rodzina waszej cesarskiej mości byłaby pozbawiona wielu milionów.

— Jakże mam to rozumieć, czcigodna siostrze?

— Obowiązkiem moim jako przełożonej klasztoru, było przepędzić dzisiejszą noc z ojcem Eustachem, który skazany jest na śmierć i dziś rano ma być powieszonym.

Wyrok śmierci, wydany przez waszą cesarską mość, dotknął go boleśnie.

Nieszczęśliwy drży, przed śmiercią.

— Tchórz — mruknął car.

— Być może, że jest bojaźliwym i nędznym, najjaśniejszy panie — rzekła Klarysa ze łzami w oczach — lecz jest człowiekiem i drży przed śmiercią.

A że nie jest on tak bardzo zły, zobaczy wasza cesarska mość z tego, co opowiem.

Gdy przyszedł do niego, wyjawiał przedemną, że zna tajemnicę ogromnego skarbu, zakopanego w jakiejś cerkwi przez Piotra Wielkiego, a będącego własnością rodziny waszej cesarskiej mości.

Wszyscy, którzy o skarbach tych wiedzieli wymarli już, ksiądz Eustachy jeden wie o nich i dlatego prosi waszą cesarską mość o audiencję, gdyż chce tajemnicę tę wyjawić.

— Lecz dlaczego nie podał tobie nazwy tej cerkwi, czcigodna siostrze? — zapytał car.

Cesarz potrząsnął głową.

— Nie mogę tego zrobić — rzekł — nie chcę go widzieć więcej na oczy, bo widok cesarza jest łaską dla skazanego na śmierć.

Gdybym mu pozwolił stanąć przed

sołą, musiałbym go ułaskawić.

— Lecz on nie chce nikomu innemu wyjawić tajemnicy jak tylko waszej cesarskiej mości.

Więc umrze nie wyjawiając jej. — Wasza cesarska mość chce oczywiście wyrzec się takich bogactw, które mogłyby wyjść na użytek waszej cesarskiej mości i ludowi rosyjskiemu.

Aleksander II. powstał z krzesła i poszedł do okna.

Po chwili zaś, rzekł:

— Nie powinienem mu pozwolić stanąć przed sobą, nie.

— Czy jest to ostatnie słowo waszej cesarskiej mości w tej sprawie? — Ostatnie.

— W takim razie zgubionym jest ksiądz Eustachy a skarby nigdy nie wydadzą się na światło dzienne.

— Lecz nie — rzekł nagle Aleksander II. — możeby się znalazło jakie wyjście.

Wyrok śmierci

Nie mogę mu wprawdzie użyczyć audiencji, lecz mój brat, wielki książę Konstanty może się z nim rozmówić.

— Lecz jeżeli wasza cesarska mość rzeczywiście chce tak uczynić, to należy się spieszyć, bo już świta i wnet poprowadzą skazanego na szubienicę.

— Każę ci dać powóz i szybkie konie, przeto na czas jeszcze, przybędziecie z wielkim księciem Konstantym, aby zapobiedz wykonaniu wyroku.

— Dzięki ci najjaśniejszy panie. — Spodziewam się jednak, że brat Eustachy nie miał zamiaru wyprowadzić mnie w pole — dodał car.

— Jeżeli wymyślił sam bajkę o skarbach, aby odwlec egzekucję, gdy się to okaże nieprawdą, wtedy — wtedy straszny będzie mój gniew.

Oczy Aleksandra II. zabłysły złowrogo, gdy mówił te słowa, a siostra Klarysa poznała, że Eustachy zgotował sobie straszny koniec, jeżeli skarby nie istnieją.

— Lecz jakkolwiek to wypadnie, dziękuję ci czcigodna siostrze, żeś przyszła.

Klarysa pochyliła głowę i chciała pocałować cara w rękę, lecz tenże przeszkodził temu.

— Idź w spokoju — rzekł.

Potem zadzwonił na służącego i wydał mu stosowne rozkazy, a za kilka minut siedziała już Klarysa w powozie i jechała do pałacu wielkiego księcia Konstantego.

Tutaj nie miała już żadnych trudności.

Zawiadomiła Konstantego o poleceniu cara a wielki książę ubrał się natychmiast i pojechał razem z Klarysą do petropawłowskiej twierdzy.

Konstanty przyjął wiadomość o wielkich skarbach, których tajemnicę miał posiadać Eustachy, z niedowierzaniem.

— Zdaje mi się — rzekł do Klarysy — że Eustachy wymyślił tę bajkę dlatego tylko, aby przedłużyć swe życie.

Zanadto wielkim jest tchórzem, drży przed śmiercią, przeto pożądaną jest dlań choćby kilkodzienna zwłoka.

A bezwątpienia poszukiwania za skarbem potrwałoby przez kilka dni, a tymczasem będzie żył jeszcze, będzie oddychał, a dopóki się żyje, dopóty nie traci się jeszcze nadziei.

Lecz będziemy wnet widzieć co on nam powie, przekonamy się.

Siostra Klarysa tymczasem modliła się w duszy, aby brat Eustachy nie

stał się także kłamcą i oszustem z obawy przed śmiercią.

Tymczasem dla kapelana carskiego płynęły chwile żółtym krokiem, jak wieczność.

Klarysa nie wracała.

Już może po raz setny pytał dozorcę, czy księżni nie wróciła jeszcze, dozorca zaś wzruszył ramionami i to było jego jedyną odpowiedzią.

Wreszcie zniecierpliwiony Eustachy zawołał do niego;

— Może już wróciła i czeka przed bramą nie mogąc się dostać do twierdzy.

— Nie może być — odrzekł dozorca — posterunek przy bramie puściłby ją natychmiast.

— Może przytrafił się jakiś przypadek w drodze, jakie nieszczęście z wozem.

— Być może, lecz nie sądzę, żeby tak było.

Może nie dopuszczono ją do cara, to byłoby więcej prawdopodobne.

— Na miłość boską — zawołał Eustachy w najwyższym wzburzeniu — gdyby tak było, to straconoby mnie, a wielka tajemnica, jaką mam dla cesarza, poszłaby ze mną do grobu.

Jak myślisz, czy egzekucję przeprowadzono w każdym wypadku, nawet wtedy, gdyby siostra Klarysa nie powróciła?

— Ma się rozumieć — odrzekł obojętnie dozorca.

— A w jaki sposób chcą mnie uśmiercić?

— Zapomocą topora.

Eustachy jęknął boleśnie.

— Zapomocą topora — powtórzył — to okropna śmierć, czuję już okropne zimno na karku; śmierć się zbliża, śmierć już się zbliża.

To rzekłszy prawie nieprzytomny padł na krzesło.

Dozorca kręcił tylko głową, bo nigdy nie miał jeszcze skazańca, któryby tak bardzo obawiał się śmierci jak ten.

Minęły dwie godziny.

Nagle rozległy się w korytarzu stapania, drzwi celi się otworzyły.

Do podziemnej celi wpadło światło latarni.

Eustachy drżąc na całym ciele zerwał się z krzesła.

— Kto to — zawołał — kto przychodzi?

Do celi wszedł oficer.

Zanim postępowało czterech żołnierzy z karabinami w rękach, a na ostatku zjawił się wysoki człowiek, ubrany cały na czerwono, z czarną przepaską na ramieniu.

Twarz jego była czerwoną, wygolona, brutalna.

Był to kat, urzędujący w petropawłowskiej twierdzy.

Oficer rozwinął trzymany w ręku papier.

— Mój panie — rzekł, skinąwszy lekko Eustachemu głową — już czas.

— Czas, do czego — wyjęknął Eustachy.

— Czas rozstania się z życiem.

— Muszę umierać — krzyknął Eustachy, drżąc jak we febrze.

— Nadeszła już godzina spełnienia egzekucji — odrzekł oficer — proszę iść z nami.

Eustachy chwycił się stołu, postanawiając opierać się do ostatnich sił.

— Nie może być — krzychał, płacząc jak dziecko — nie wolno mnie zabijać.

Księżni pojechała do cara po łaskę dla mnie, ona musi uzyskać u cesarza ułaskawienie, albo przynajmniej zwłokę.

— Dotychczas jeszcze nie mam podobnego polecenia, mój panie i przykro mi bardzo, że nie mogę zwolnić na zwłokę.

— W takim razie popełniacie na mnie morderstwo — krzyknął Eustachy.

— Prawo nigdy nie morduje, lecz karze — odrzekł krótko oficer.

Lecz Eustachy jeszcze silniej ścisnął nogi od stołu.

— Jeżeli nie pójdziesz pan dobrowolnie, każę żołnierzom pana wyprowadzić.

— Używajcie przemocy, ja nie ruszę się z miejsca.

Egzekucja

Oficer dał znak żołnierzom, którzy natychmiast przyskoczyli do popa

Eustachy bronił się wszystkimi siłami, wywiązała się zacięta walka, a żołnierze nie mogli oderwać go od stołu, rozpacz bowiem dodała mu sił olbrzymią.

Oficer widząc, że żołnierze nie mogą sobie dać rady, dobył szabli.

— Puścić — rzekł rozkazująco, bo uderzę.

Eustachy spojrzawszy nań obłąkanym wzrokiem i jeszcze mocniej ścisnął nogę od stołu.

Wtedy oficer spuścił podniesioną szablę na ręce nieszczęśliwego skazańca, przecinając mu ciało i żyły w rękach.

Zwolna puściły ręce trzymany przedmiot.

Żołnierze porwali go i wynieśli. Eustachy rzucał się jak szalony i

krzyknął aż piana wystąpiła mu na usta.

Wtedy oficer rozkazał go związać. Ze związanymi na plecach rękami wyprowadzono go na dziedziniec.

Kat szedł przed nim.

Na środku dziedzińca spostrzegł prawie nieprzytomny Eustachy przygotowane z drzewa rusztowanie, na którym spostrzegł otwartą trumnę, a to powiększyło jeszcze jego strach i rozpacz.

Lecz jeszcze nie wygasła w nim nadzieja, jeszcze się spodziewał, że siostra Klarysa przybędzie i ocali go od śmierci, przeto ciągle spozierał ku bramie wjazdowej, lecz niestety, nie otwierała się ona.

W tem rozległ się dzwonek na wieży kaplicznej, a jego dźwięk dreszczem przejął skazańca.

(CIĄG DALSZY NASTĄPI)

Kto wygrał na pożyczce inwestycyjnej

W pierwszym dniu ciągnięcia 3 proc. Premijowej Pożyczki Inwestycyjnej I emisji padły następujące premie:

(Pierwsza liczba oznacza numer serii, druga — numer obligacji.)

- 200000 zł: 11642 — 36
- 50000 zł: 16606—25
- 25000 zł: 5497—45
- 10.000 zł: 1581—27 6462—29 9618—14 13403—22 20326—10
- 5000 zł: 2154—47 4890—27 5490—38 11489—34 15399—34 17363—37 17569—45 17675—23 17749—49 18103—50 19025—12 20351—35
- 2000 zł: 238—28 259—1 884—37 1938—10 2274—48 2970—1 2992—28 4860—3 5437—48 6511—28 6563—37 7343—34 8579—28 9473—37 9950—3 10499—10 11123—1 11519—3 11846—41 12770—41 13500—1 14024—3 14477—37 14612—10 15023—48 15878—41 16160—41 16038—34 16501—48 17104—34 17620—48 18457—10 18475—10 18787—3 19389—1 20032—28 21365—34 22037—37 22509—34 22692—41.
- 1500 zł: 405—17 1106—8 1257—25 1575—6 1936—17 2325—25 2624—25 2651—17 2796—25 3251—17 3101—29 3320—17 3541—

- 29 4608—8 4694—25 4881—8 5076—6 5281—10 11879—21 12164—15 12194—15 12204—15 12299—21 12322—10 12332—21 12543—21 12615—12 12753—6 13256—12 13266—6 13359—6 13497—10 13510—6 13682—6 13749—6 13944—6 14257—12 14260—21 14332—6 14433—15 14480—12 14543—12 14762—10 14827—12 14887—15 14980—15 15329—12 15377—6 15594—10 15661—21 15697—10 15699—10 15693—15 15812—21 16026—15 16037—6 16122—15 16129—12 16344—21 16448—10 16459—6 16499—12 16915—12 17318—12 17358—21 17545—10 17782—21 17820—15 17855—12 17870—21 17882—10 18020—12 18408—6 18448—12 19033—6 19264—21 19345—10 19588—15 19791—10 19798—21 19858—21 19951—15 20152—21 20171—12 20284—15 20455—12 20668—12 20756—21 20933—12 21133—6 21141—10 21165—12 21243—6 21387—10 21448—15 21525—21 21557—15 21900—6 22008—21 22079—12 22075—12 22171—10 22235—6 22728—21 22730—10 22842—10 22945—12 22978—6.
- 500 zł: 147—12 149—21 209—21 216—6 362—6 427—15 675—10 767—10 773—6 773—10 929—21 1150—15 1241—15 1395—15 1454—15 1456—6 1656—21 1754—10 1776—21 2204—12 2620—12 2815—15 2896—10 2950—10 2968—6 2976—10 3278—15 3463—21 3594—21 3938—12 4325—15 4529—21 4865—10 4900—15 5107—6 5143—21 5161—15 5415—21 5960—10 6040—12 6253—21 6347—15 6474—15 6484—10 6552—6 6658—10 6677—12 6799—6 7014—6 7138—6 7270—6 7321—10 7416—12 7553—15 7789—12 7871—21 7883—12 7980—12 8029—6 8030—12 8226—10 8244—12 8263—21 8427—21 8475—21 8530—6 8690—6 8691—15 8881—15 8882—10 8876—6 9048—15 9115—15 9421—10 10343—6 10496—15 10560—10 10645—21 10727—10 10737—12 10799—6 10971—10 11219—15 11224—15 11791—10 11814—

- 10 11879—21 12164—15 12194—15 12204—15 12299—21 12322—10 12332—21 12543—21 12615—12 12753—6 13256—12 13266—6 13359—6 13497—10 13510—6 13682—6 13749—6 13944—6 14257—12 14260—21 14332—6 14433—15 14480—12 14543—12 14762—10 14827—12 14887—15 14980—15 15329—12 15377—6 15594—10 15661—21 15697—10 15699—10 15693—15 15812—21 16026—15 16037—6 16122—15 16129—12 16344—21 16448—10 16459—6 16499—12 16915—12 17318—12 17358—21 17545—10 17782—21 17820—15 17855—12 17870—21 17882—10 18020—12 18408—6 18448—12 19033—6 19264—21 19345—10 19588—15 19791—10 19798—21 19858—21 19951—15 20152—21 20171—12 20284—15 20455—12 20668—12 20756—21 20933—12 21133—6 21141—10 21165—12 21243—6 21387—10 21448—15 21525—21 21557—15 21900—6 22008—21 22079—12 22075—12 22171—10 22235—6 22728—21 22730—10 22842—10 22945—12 22978—6.

Karaś i pracownica Anna Górna; stolarz Edmund Tuszyński i krawcowa Joanna Olejniczkówna; kasjer-ksiązkowy Felician Jaworski z Jezewa pow. gostyński i właścicielka sklepu delikatesów Maria Rybicka; odpowiedzialny robotnik warsztatowy Józef Fietz i gospodyni Joanna Wachowiakówna; urzędnik prywatny Zygmunt Łamaszewski i Stanisława Andrzejewska; pomocnik gastronomiczny Władysław Adamczewski i ekspedientka Marianna Karpiewska.

Magister farmacji Alfons Wański i mgr. farmacji Emilia Zwierzycka z Piask, pow. jarociński; technolodg Wiaczesław Horodzyński z Warszawy i biuralistka Helena Eitnerówna; handlowiec Adam Przybył z Brześcia nad Bugiem i Zofia Młokosiawiczówna; technik drogowo-wozowy Stefan Kuzdowicz z Augustowa i Katarzyna Ziętkiewiczówna; muzyk Szczepan Pacholski i Monika Kurowska; pracownik kolejowy Wacław Turtoń i Stanisława Skrzypczakówna z gromady Daszewice L. pow. śremski; rzeźnik Marian Lewandowski i ekspedientka Stanisława Mielcarkówna; piekarz Wacław Sikora z Sobolewa, pow. czarnkowskiego i krawcowa Elżbieta Wojtowiczówna; siodlarz-tapicier Lucjan Chwieralski z Jarocina i uczennica Wlkp. Szkoły Muzycznej Zenisława Beyer; robotnik Leonard Małyżka i Leokadia Szumska z Swarzędza, pow. poznań; robotnik Stanisław Kruszczyński i robotnica Anna Nowacka z Czerlejna, gmina Kostorzyn pow. średzki.

Nauczyciel Roch Roszek i Maria Czechowska z Kalisza; kierownik szkoły Erwin Grünig z Borui Kościelnej, pow. wolski; księżka Wanda Peukert z Rogaszc-Marlina pow. kępiński;

Zapowiedzi ślubne

Kapitan zawodowy Wacław Orchowski z Wilna i Mieczysława Jankowska; urzędnik miejski Józef Szała i urzędniczka prywatna Irena Seifert; młodszy majster wojskowy Michał Adamczak i Joanna Kobiela; tokarz Antoni

Tabela loterii

3-ci dzień ciągnięcia 4 klasy 40 Loterii Państw.

I i II ciągnięcie Głównie wygrane

- 10.000 zł.: 50025 71697 81220
- 5.000 zł.: 2762 48691 75064
- 94517 122244 142718 146890
- 2.000 zł.: 14560 37699 31243
- 71746 71822 76156 77082 88613
- 104508 116857 117793 124328
- 126272 171110 178765 192534
- 1.000 zł.: 9072 9249 9474 13396
- 14241 14962 22122 25291 26719
- 27398 30486 31518 33563 35406
- 36775 59004 72015 78603 83182
- 83649 86894 88738 88030 98291
- 111767 115842 117945 138547
- 159849 169621 175460 187740

Wygrane po 200 zł.

- 96 184 92 486 88 870 990 1026 314
- 504 35 687 729 937 76 99 2162 66 352
- 412 531 601 716 821 99 91 3345 426
- 49 687 721 971 4036 68 227 83 411
- 46 553 624 59 84 91 799 857 63
- 5080 500 32 610 833 49 6084 197
- 269 379 443 597 645 878 7083 199 430
- 67 753 60 8220 321 24 39 55 94 453
- 73 78 560 752 9087 410 582 678 609
- 700
- 10223 92 96 350 78 475 596 621 700
- 99 11392 419 48 862 12084 120 259
- 386 405 94 521 74 686 836 13054 287
- 94 537 702 959 83 14128 88 389 877
- 961 15190 238 78 307 39 466 512 892
- 931 16022 111 651 718 877 17077 385
- 94 417 27 622 25 840 901 18066 166
- 74 739 841 992 19067 98 144 375 679
- 814 78
- 20011 34 126 515 727 64 947 21035
- 153 6 070 420 83 594 745 57 886 22040
- 156 254 312 69 498 860 972 23000 275
- 432 69 516 48 782 928 24144 343 468
- 692 747 46 911 25019 174 98 346 47
- 49 475 531 72 605 57 921 26172 263
- 349 66 459 563 99 752 71 99 649 64
- 609 27079 261 879 28010 227 331 50
- 461 668 828 969 99 29109 328 436 624
- 30 52 67 707 12 40 888 30107 13 26
- 235 313 51 519 31321 437 554 802 705
- 22164 345 88 94 401 546 65 713 32
- 851 918 6 33043 72 76 196 348 62 422
- 52 600 788 893 34103 83 254 444 84
- 932 35005 4 437 610 719 54 36083
- 344 835 52 53 46 37125 62 207 62
- 600 65 988
- 38095 107 207 69 334 622 752
- 39309 18 553 96 935 40048 39 68 76
- 78 187 90 406 742 844 41239 387
- 504 613 83 826 910 70 42010 84 102
- 273 491 658 67 77 86 711 24 876 975
- 43002 106 14 341 85 468 501 81 664
- 723 882 990 44122 87 247 83 409 587
- 626 705 883 45152 226 341 90 464
- 501 869 982 46164 231 50 450 83 707
- 929 47180 235 362 498 608 12 36
- 46 742 856 67 948 48016 73 104 398
- 481 591 985 49030 158 303 478 581
- 739 950 50002 38 53 164 377 432
- 57 616 707 17 24 94 836 44 46 51
- 67 963 51017 62 145 93 319 90 94
- 423 572 867 87 916 52152 401 534 88
- 627 39 877 53027 165 238 307 34 65
- 477 97 98 567 662 72 736 920 54002
- 225 352 55140 46 50 825 457 739 76
- 826 904 560 75 143 201 83 366
- 530 687 775 808 37 48 57655 656
- 723 919 56 58149 61 234 381 596
- 646 773 822 59082 269 565 626 60
- 67 903 60162 69 254 454 846 902 39
- 94 61319 41 425 67 587 683 720 822
- 61 79 969 62117 97 270 401 511 66
- 71 605 27 738 44 971 94 68073 85
- 208 94 350 614 85 831 994 64164 69
- 75 206 350 502 19 22 88 695 801
- 65098 207 841 943 66090 458 525

- 608 86 719 44 983 67087 109 86 281
- 92 475 78 511 55 726 45 68147 237
- 61 85 86 442 508 54 71 682 857
- 69296 318 512 58 759 814 70043 180
- 41 381 402 6 29 95 582 781 815 951
- 84 71105 75 246 55 427 59 572 619
- 619 719 881 998 72070 254 98 500
- 604 16 79 790 816 969 73213 78 87
- 347 69 486 710 92 96 858 74291 371
- 74 86 849 919 89 90 75215 74 614
- 27 31 747
- 76016 220 313 7010 98 700 908
- 46 78045 252 338 596 718 915 40
- 79108 58 238 581 620 733 80079
- 96 391 437 505 649 887 81023 62
- 63 161 76 78 261 62 72 316 505 15
- 34 61 768 79 864 949 82097 264 93
- 840 621 41 743 80 851 924 28
- 83078 90 247 353 495 570 647 63
- 824 981 84348 520 588 809 58
- 85097 226 43 318 24 460 80 611 96
- 838 86041 62 242 347 48 60 505 618
- 51 904 77 87133 67 263 699 703 16
- 926 88192 207 96 455 784.805 75
- 89032 66 386 619 54 899 90807 407
- 613 44 948 65 91046 55 104 94 387
- 406 96 622 66 777 951 66 92015
- 260 351 507 96 665 919 50 93059
- 305 76 89 690 707 86 819 85 942
- 64 94224 352 515 29 58 700 22 32
- 881 937 70 95152 215 59 62 460 86
- 512 25 47 65 88 90 744 800 26
- 96017 892 430 557 778 908 97077
- 113 65 229 409 24 65 616 85 742
- 66 98092 528 717 28 846 75 997
- 99032 108 44 52 275 92 536 703 40
- 864 73 96 93 62 .

- 100064 80 128 64 382 409 6560
- 768 888 101087 202 76 209 394 437
- 44 54 534 643 733 855 913 102071
- 266 328 38 88 565 89 831 75 941
- 52 103180 389 406 38 43 603 36 51
- 768 979 104049 101 58 82 204 448
- 525 97 917 76 105004 9 83 88 175
- 82 232 62 91 441 589 632 734 814
- 20 36 43 92 106332 48 477 757
- 107084 156 304 15 491 535 612 55
- 802 31 908 33 108066 455 69 708
- 809 90 965 109108 467 579 90 721
- 110058 118 338 419 39 677 91 758
- 863 111084 213 62 324 407 508 879
- 997 112050 122 348 465 522 662
- 803 16 46 905 33 113121 33 243 335
- 46 572 702 42 80 90 837.

- 114069 201 511 649 115339 536 670
- 700 116214 32 628 65 827 953 117044
- 148 419 502 607 783 70 816 985
- 118079 190 8 272 464 588 722 47 65
- 78 841 976 119044 219 361 407 19 33
- 45 501 32 50 637 120318 469 502 20
- 90 687 953 121053 239 316 500 620
- 8 711 39 854 122252 433 798 846 978
- 123053 308 94 487 584 953 124063
- 114 24 266 333 402 67 657 84 92 939
- 51 125057 100 211 311 48 814 56
- 126097 126 400 576 983 127048 141
- 204 372 90 599 604 24 771 821 960
- 128158 252 554 654 753 877 83 129091
- 100 34 235 37 346 412 30 89 693 984
- 9 130138 52 278 447 737 131354 484
- 691 722 7 89 966 132117 8 39 310
- 428 9 42 552 628 133317 539 68 688
- 850 60 930 134087 536 787 827 45
- 900 135127 36 308 43 780 134055 708
- 128 81 427 30 47 92 557 989 137067
- 100 242 568 79 664 736 937 62 138084
- 157 8 96 354 61 71 400 544 650 79
- 95 838 139126 408 744 857 926 140102
- 10 54 79 362 468 81 858 141106 55
- 245 342 599 608 832 44 142132 69
- 380 404 55 75 636 73 143154 416
- 144067 297 655 67 792 827 984
- 145005 24 379 80 792 854 146136
- 880 147218 430 597 148085 262 359
- 431 77 95 595 689 733 40 99 913 62
- 149131 638 66 706 82 91 933 63 92

- 150101 273 340 664 151094 272 5 790
- 816 985
- 152108 514 827 60 5 153406 154303 8 460
- 80 745 56 7 882 913 27 67 63 98 155037 31
- 144 280 411 600 733 45 156005 40 171 530
- 91 683 157124 206 49 575 98 628 778 158026
- 284 413 619 26 786 945 159033 150 90 332
- 6 53 460 578 637 770 844 75 160003 114 347
- 661 65 86 715 846 916 161026 77 152 71 342
- 616 83 737 865 81 973 94 162070 949 96
- 163002 37 114 9 44 245 314 39 616 82 759
- 70 82 164007 68 140 59 235 539 704 53 60
- 165270 305 31 495 654 74 89 919 166062 107
- 247 316 595 788 817 63 167036 410 27 75
- 554 817 965 166078 192 466 530 53 63 72
- 759 74 832 971 169141 79 235 74 170065 183
- 96 884 459 503 678 986 171173 472 989
- 172019 308 539 628 744 8 173014 235 73 99
- 556 714 45 882 174611 81 944 60 173223 479
- 598 742 869 176098 231 414 526 709 928
- 171155 240 335 54 411 531 40 1 77 615 859
- 178087 389 400 9 624 45 57 796 179282 79
- 455 627 719 180089 118 211 368 447 626 59
- 677 720 51 964 181029 63 106 58 288 388
- 406 27 530 644 709 59 907 79 82 182114 59
- 222 654 183014 16 112 29 309 78 653 727
- 43 832 60 184152 95 351 463 620 89 783
- 185113 69 233 538 607 26 53 715 807 98 918
- 46 186219 313 707 51 82 889 187201 11 42
- 592 614 30 764 950 188284 370 409 513 23
- 608 92 710 189019 113 319 420 52 728 877
- 91 71 190067 317 416 753 87 181137 50 271
- 347 403 10 846 192198 322 447 647 57 61
- 864 189013 81 106 27 69 82 271 308 36 58
- 75 506 706 19

Kronika Akademia ku czci św. Rodziny

Wtorek

11
stycznia

Kalendarz rzymsko-kafo.

Pon. 10 Agostona
Wtorek 11 Honoraty

Kalendarzyk meteorologiczny

Poniedziałek godz. 8 rano. Ciśnienie atm. 743 mm. Temperatura powietrza w dobie ubiegłej najwyższa 0 st. C., najniższa -3 st. C.

Stan wody w Warcie wynosi plus 39 cm. Temperatura wody plus 0,1 st. C.

Wschód słońca w dniu 11 bm. o godz. 8,01, zachód o godz. 15,58. Wschód księżycy o godz. 10,41, zachód o godz. 1,08.

Nocne dyżury aptek

Śródmieście: apteka 27 Grudnia, ul. 27 Grudnia 13; apt. im. dr. Marcinkowskiego w Bazarze, ul. Nowa; apt. Zielona, ulica Wrocławska 31; apt. Czerwona, St. Rynek 37; apt. przy Grobli, W Garbary 41.

— Jeżyce: Apt. pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12. Łazarz: Apt. św. Łazarza, ul. Strusia 9. Wilda: Apt. pod Koroną, Górna Wilda 61. Dąbki: Apt. przy ul. Dąbki 12. Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 6. Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 19. Staroleka: Apt. miejscowa.

Ważne telefony:

Zegarynka — 07, Centrala międzymiastowa — 00, Informacja tel. — 09.

Z miasta

— Pociąg popularny do Warszawy. Delegatura Ligi Popierania Turystyki organizuje pociąg popularny do Warszawy na 16 i 17 bm. z okazji meczu bokserskiego Włochy — Polska. Wyjazd w dniu 15 bm. około godz. 23, powrót dnia 18 bm. około godz. 6. Cena przejazdu tam i z powrotem 12,50 zł. Uczestnikom z prowincji przysługują 50 proc. ulga dojazdowa w promieniu od 20 do 150 km. Pociąg zatrzyma się w Swarzędzu, Wrześni i Strzałkowie.

— Loteria fantowa na rzecz bezrobotnych. Miejski Komitet Obywatelski do walki z bezrobociem, organizuje pierwszą loterię fantową w okresie zimowym 1937-38 na rzecz bezrobotnych. Loteria na pomoc zimową dla bezrobotnych pomyślana została jako impreza o dużej wartości atrakcyjnej, ze względu na cenę i licznosc fantów. A więc wartość loterii tej jest podwójna: 1) ma na celu pomoc bezrobotnym, 2) daje okazję do wygrania cennych fantów. Los kosztuje tylko 50 groszy. Będzie to więc loteria dla wszystkich. Wśród wygranych wyróżnia się piękna sypialnia, rowery męskie i damskie, radio i aparat fotograficzny, kilka serwisów obiadowych i do kawy, garnitury na umywalnie, materiały na ubrania, cenne obrazy poznańskich artystów, oraz kilka tysięcy innych wartościowych przedmiotów. Rozsprzedaż losów trwa. Ciągnięcie w Ratuszu pod koniec lutego br.

— Z Pałacu Działyńskich! Po „Wesołym Czwartku” odbędzie się w Pałacu Działyńskich jako 92 z kolei Czwartek Literacko-Artystyczny wieczór autorski laureata tegorocznej nagrody literackiej m. Poznania, Stanisława Wasylewskiego, a więc w czwartek, 13 bm. o godzinie 20 publiczność będzie miała sposobność usłyszeć najcenniejsze fragmenty z dzieł dostojnego Laureata. Będą to m. in. urywki z 12-tej wiecznej „Ducissy Cunegundis”, z lekkiej „Miłości romantycznej”, a dalej z najnowszej pięknej książki Wasylewskiego o Śląsku Opolskim. Utwory recytować będą czołowi artyści teatrów poznańskich. Całość „Wieczoru Autorskiego” poprzedzi słowem wstępnym prof. dr. Roman Pollak.

— Ostatni tydzień wystawy A. Laszki. Dwukrotnie odraczany z powodu niestabilnego zainteresowania termin zamknięcia wystawy dzieł prof. A. Laszki został ostatecznie ustalony na niedzielę, dnia 16 stycznia br. o g. 20-tej. Wystawa poznańska przeniesiona będzie do Katowic. Już teraz można skonstatować, że wystawa osiągnęła szczyt powodzenia, gdyż sprzedano w Poznaniu szereg dzieł. Szczególnie drzeworyty barwne, fascynujące widza wykintem techniki, precyzją wykonania i nadzwyczajną dekoracyjnością i świeżością kolorystyki, cieszą się ogromnym i zasłużonym wzięciem. Nie ma w tym nie dziwnego: miłośnicy piękna zdają sobie doskonale sprawę, że mogą udekorować mieszkanie oryginalnymi pracami graficznymi znakomitego artysty, nie ponosząc przy tym dużych kosztów. Jeżeli więc ktoś jeszcze nie zwiędził tej niezmiernie interesującej wystawy, niech wykorzysta ostatnie dni jej trwania.

— Wszyscy na Jaselka do 43 szkoły powszechnej. Miłą niespodzianką dla dorosłych i dzieci będzie nielada atrakcja przygotowana z dużym nakładem pracy przez Kółko Sceniczne z 43 szkoły powszechnej przy ul. Berwińskiego pod wytrawnym i wypróbowanym kierownictwem p. prof. Roguskiej z ilustracją muzyczną p. prof. Lercha. Pierwsze przedstawienie dnia 13 stycznia o godz. 17,00, następnie dn. 16 i 23 bm. Specjalne przedstawienie dla dzieci dnia 12 bm. o godzinie 17-tej. Ceny miejsc po 30 i 20 gr. Czysty dochód przeznaczony na Opiekę Rodzicielską na doraźną pomoc dla biednych dzieci.

W niedzielę w południe odbyła się staraniem Instytutu Akcji Katolickiej uroczysta manifestacja ku czci św. Rodziny w sali Kino-Teatru Słońce. Akademia rozpoczęła się odegraniem na fisharmonii przez p. Klichowskiego kolendy, po czym chór „Arion” odśpiewał „Wśród nocej ci-szy”. W następnym punkcie dr St. Karwowski prezes Akcji Katolickiej na m. Poznań wypowiedział słowo wstępne, w którym zwrócił uwagę na wartość rodziny, jako najważniejszego i podstawowego składnika społeczeństwa.

Po słowie wstępnym chór „Arion” zaprezentował trzy kolendy: Wallek-Walewski — „Gdy śliczna panna”, oraz „Słysz z nieba muzykę” i Flaszka — „Do szopy hej pasterze”.

Referat pt. „Odrodzenie społeczne przez katolicką rodzinę” odczytał p. Cz. Zgodziński, nauczyciel państw. gimnazjum w Bydgoszczy. Następnie

chór chłopięcy kształcącej się młodzieży odśpiewał na cztery głosy trzy pasterki: Kazuro — „A cóż z tą dzieciną”, „Żeń że wolki, żeń” i „My też pastuszkowie”.

W ostatnim punkcie programu chór „Arion” zaśpiewał trzy kolendy: Flaszka — „Lulajże Jezuniu”, „Tryumfy Króla Niebieskiego”, Gall — „Przy bierzeli do Betlejem”. Akademię zakończył wspólny śpiew „My chcemy Boga” tłumnie zebranej publiczności.

Chórem „Arion” dyrygował p. Aleksander Klichowski, chłopięcy zaś zespół śpiewał pod dyr. p. T. Kulczyńskiego.

Akademię zaszczylił swą obecnością ks. biskup Dymek, p. wojewoda Maruszewski, prezydent miasta inż. Ruge, gen. Knoll-Kownacki, dowódca O. K. VII, oraz przedstawiciele instytucji państwowych i samorządowych. (B)

Poznań rządzi się oszczędnie

W obecnych czasach upadku koniunktury gospodarczej za najlepszy system planowej administracji uważa się ten, który pochłania najmniej wydatków. Z tego założenia wychodząc można powiedzieć, że najtaniej, a więc najlepiej, rządzi się Poznań. Wykazały to badania wydatków na administrację w dwunastu miastach Polski powyżej 100 tys. mieszkańców. Nie ma w tym zresztą nic specjalnie dziwnego, jeśli się zważy, że nasze miasto ma oddawna uporządkowaną

administrację, która nie przechodziła tych niekorzystnych przemian, jak w innych miastach Polski.

Przeciętna suma wydatków na głowę wynosi według wspomnianych obliczeń 11,45 zł rocznie, przy czym koszty te wynoszą w Chorzowie — 12,46, we Lwowie — 13,82, w Warszawie — 14,15, w Katowicach — 14,93, w Krakowie — 18,53. Pozostałe miasta Polski wykazują wydatki poniżej przeciętnej.

Okręg zagrożony przyszcycą

W poznańskim „Dzienniku Wojewódzkim” ukazało się nowe rozporządzenie wojewody poznańskiego w sprawie dalszego zwalczania przyszcycy.

Rozporządzenie to wstrzymuje ruch graniczny zwierzętami racicowymi na całym polsko - niemieckim odcinku granicznym województwa poznańskiego i ustanawia okręg zapowietrzony oraz okręg zagrożony przyszcycą. W związku z powyższym zostały zamknięte dla przeprowadzania zwierząt racicowych drogi, prowadzące jak i

przechodzące wzdłuż okręgu zapowietrzonego.

Tylko w razach wyjątkowych, jeśli chodzi o natychmiastowy ubój, zezwolenia może udzielić tylko starosta, przy czym przewóz zwierząt do rzeźni winien się odbywać z zachowaniem wszelkich środków ostrożności. Mleko wolno wywozić z okręgu zapowietrzonego dopiero po dostatecznym wyjałowieniu.

Rozporządzenie wojewody poznańskiego weszło w życie i obowiązuje aż do odwołania.

Kinoteatr „ŚWIT”

Szajka szplegowska na usługach międzynarodowej mafii

„Ło! Straceńców”

W rol. głów. Peter Lorre — Helen Wood.

Wstrząsający dramat na pokładzie wielkiego hydroplanu

— Licytacja. Dnia 15 bm. (sobota), o godz. 9-tej odbędzie się w ekspedycji towarowej w Poznaniu licytacja znalezionych przedmiotów.

Oświata robotnicza

— Uniwersytet Powszechny im. Kaspro-wicza. Dnia 11 bm. (wtorek) br. rozpoczynają się wykłady systematyczne na Uniwersytecie Powszechnym im. Jana Kaspro-wicza — w 30-tej szkole powszechnej przy ul. Garncarskiej 7, o godz. 19,15.

— Z Oświaty Pozaszkolnej. Zajęcia systematyczne w Ośrodku Społeczno - Oświatowym rozpoczynają się z dniem 11 stycznia. Wykłady na Kursach Wieczornych po wakacjach świątecznych rozpoczynają się dnia 10 stycznia br. Wykłady dla Remigrantów rozpoczynają się z dniem 11-o stycznia 1938 roku.

— Z działalności Chrześcijańskiego Uniwersytetu Robotniczego. Chrześcijański Uniwersytet Robotniczy obchodził podwójną uroczystość gwiazdkową. Mianowicie w dniu 23 grudnia 1937 r. obdarzył najuboższych swych członków i ich rodziny razem 100 osób, różnymi podarunkami, a w dniu 4 bm. urządził uroczysty wieczór, połączony z lamaniem oplatki, na którym przemawiał p. Skowroński. Mówca wskazał na konieczność niesienia pomocy duchowej obok pomocy materialnej szerokim warstwom robotniczym, przez naukę i uświadczenie robotnika. Zauważyć należy, że Ch. U. R. coraz większą wykazuje ruchliwość. Po inauguracji roku studiów,

odbywają się wykłady dwa razy w tygodniu, które stoją na bardzo wysokim poziomie naukowym, i obejmują różne zagadnienia: współczesne. Wykładowcami są p. p.: radca dr. Wł. Kucharek, dr A. Niesiołowski, F. Skowroński, T. Tomaszewski, R. Świątkowski, Pleśniarski, prof. dr. M. Ruxerówna, J. Konieczny, M. Nowakowska, Promis, nac. Gramza. Ch. U. R. urządził ponad to kursy życia obywatela, przy wydatnej pomocy Państwowego Funduszu Pracy, który na ten cel dał odpowiednio środki finansowe Biorąc pod uwagę ruchliwość i użyteczność Ch. U. R. należy wyrazić życzenie, aby na terenie Poznania, tak jak w innych poważniejszych ośrodkach Polski powstał Dom Robotnika.

Z życia organizacji

— Tow. Przemysłowców „Sobieski”. Piśmne wnioski do walnego zebrania nadsyłać należy do dnia 25 bm. na ręce sekretarza p. Grzelczaka Mariana, ul. Wenecjańska 7, m. 18. Msza św. za zmarłych członków i na intencję Tow. odprawiona została w środę, dnia 2 lutego o godz. 8,30 w kościele Najśw. Marii Panny przy Tumie. Roczne Walne Zebranie odbędzie się tegoż dnia o godz. 9,30 w dużej sali Domu Katolickiego na Śródcie.

— W Kole Macierzystym Zw. Weteranów Powstań Nar. R. P. 1914-19 odbyło się wręczenie zapomóg gwiazdkowych bezrobotnym członkom. Na specjalne wyróżnienie zasługują dary p. M. Włodarczaka właśc. F-my „Emka”, który ofiarował Kolu artykuły żywnościowe dla 10 osób.

Snieżyca hamuje ruch pociągów

Wskutek zamieci śnieżnej wstrzymano aż do odwołania ruch pociągów osobowych na liniach kolei wąskotorowej Opalenice — Lwówek oraz Nowy Tomyśl — Duszniki.

50-lecie pracy społecznej p. Anny Augustynowiczowej

Od 17 lat zamieszkuje w Poznaniu znana na terenie Lwowa, Zakopanego i Krakowa działaczka społeczna i niepodległościowa p. Anna Augustynowiczowa.

Przypomnieniem społeczeństwu jej rozległej i bardzo owocnej działalności, której poświęciła 50 lat swego życia, zajął się Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet. Na zaproszenie Związku zebrało się w lokalu Z. P. O. K., przy pl. Wolności 8, grono znajomych i sympatyków sędziwej już dzisiaj działaczki, debatując nad sposobem uczczenia jej obywatelskiej, patriotycznej pracy na niwie literackiej, publicystycznej, oświatowej, niepodległościowej i feministycznej.

Zebrani ukonstytuowali się narazie jako komitet wykonawczy pod przewodnictwem p. Janiny Jakubowskiej. Postanowiono zaprosić do współpracy przedstawicieli organizacji niepodległościowych, kobiecych, T. C. L., Zw. Literatów itd. itd. oraz szereg osób bliskich życiu i pracy jubilatki.

Powszechne wykłady uniwersyteckie

Seria II Powszechnych Wykładów U. P. w roku szkolnym 1937-38 rozpocznie się w dniu 14 bm. i obejmie następujące odczyty: 15. 1. prof. dr. J. Bossowski: „Jak postępuje sędzia z wykołowaną młodzieżą?”. 17. 1. dr. St. Dedio: „Żydzi na dworach cesarzy rzymskich”. 19. 1. dr. Staszewski: „Jan III, Wielki Elektor i Bałtyk”. 22. 1. prof. dr. Grabowski: „Współczesne autorki polskie”. 24. 1. prof. dr. Kostrzewski: „Kultura polska wczesnego średniowiecza w świetle wykopalisk” (z przeżyciami). 26. 1. dr. Łabendziński: „O korzyściach i szkodach z naswietlań słonecznych”. 19. 1. dr. Markowski: „Ustawy małżeńskie w starożytności”. 31. 1. dyr. Mocerski: „Dzieje myśli uniwersyteckiej na Pomorzu”. 5. 2. dr. Niesiołowski: „Totalizm jako zagadnienie ustrojowe naszych czasów”. 7. 2. dr. Pollak: „Stosunki włosko - polskie w ich dziejowym rozwoju”. 9. 2. dr. Rudnicki: „O Wile i tradycji starożytnej o tej rzecze” (z przeżyciami). 12. 2. dr. Ruzerówna: „Chiny a świat grecko-rzymski”. 14. 2. dr. Rżoska: „Przyroda jako wzór sztuki i techniki” (z przeżyciami). 16. 2. dr. Silnicki: „Zachód i Wschód w polskiej kulturze”. 19. 2. dr. Skalkowski: „Margrabia Aleksander Wielopolski w świetle ostatnich badań”. 21. 2. Jedlicki: „Układ sił politycznych dzisiejszych Niemiec”. 23. 2. dr. Steffen: „Warmia w poezji polskiej”. 26. 2. dr. Stojanowski: „Studenci U. P. pod względem antropologicznym”. 5. 3. dr. Wiertelak: „O nowych włóknach”. 9. 3. dr. Wodiczko: „Franciszkański ideał miłości przyrody w kulturze współczesnej”. 12. 3. dr. Wojciechowski: „Naród i państwo jako zagadnienie Polski”. 14. 3. dr. Zaleski: „Choroby wirusowe roślin ze szczególnym uwzględnieniem ziemniaka”. 16. 3. dr. Zdzitowiecki: „Polityka gospodarcza Włoch faszystowskich”.

Wykłady będą się odbywały o godz. 20 w sali 17-ej Collegium Minus. Wstęp dla dorosłych 30 gr., dla młodzieży i wojskowych niższych stopni 15 gr. (K)

TERAZ JA TASUJĘ KARTY.

Pani Ada i pani Buba. Dwie mistrzyni zielonego stolika, dwie rywalki. Siedzą naprzeciwko siebie, rozdzielone dwoma partnerami. Pani Ada bajecznie tasuje karty. Furkocą w jej ślicznych, białych dłoniach. Z premedytacją operuje smukłymi paluszkami, zakończonymi rubinem paznokciów jak klejnoty. Witac się z nią i zęgnąć jest rozkoszą. Przyciśnięcie ust do tej wypielegnowanej, gładkiej jak atlas dłoni jest wypróbowanym przysmakiem jej partnerów. Uścisk ręki, poparty powłóczystym spojrzeniem, staje się najmiłym startem brydża. — Pani Buba chyba gra lepiej. A jednak panowie wolą pierwszą partnerkę. Dlaczego? — Bo pani Ada ma tak śliczne ręce, że samo patrzeć na te klejnoty jest nieustającą rozkoszą. Zapytajmy pani Ady, czym zdobyła gładkość atlasową swych „atrakcyjnych” rączek, a odpowie poprostu: — Nacieram je rano i wieczorem KREMEM PRALATÓW - Perfection.

PROSZKI
Wskazywanie
Kogutek
ZASTOSOWANIE:
GRYPA. PRZEZIEBIENIE
BOLE GŁOWY. ZĘBÓW itp.
ZADAJĄC ORYGINALNYCH PROSZKÓW ZI. FAB. I. „KOGUTKIEM”
PATRZCIE **JAKIE PROSZKI WAM DAJA**
GDYŻ SA JUŻ NAŚLADOWNICTWA.
ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN” z KOGUTKIEM
SA TYLKO JEDNE
ZAWIĘZ 2-BYDUNKIEM KOGUTKA
PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN” SA TEŻ W TABLETKACH

O odwołaniu pociągu popularnego

Pociąg popularny do Chodzieży, organizowany przez Ligę Popierania Turystyki dla narciarzy, został w ostatniej chwili odwołany przez radio spowodu zbyt małej liczby zgłoszeń. Dla inicjatorów będzie to nauką na przyszłość. Nie można bowiem organizować imprez sportowych, obliczonych na wypełnienie dnia od 7-ej rano do 10-ej wieczorem, podczas gdy dzień dla narciarza kończy się z zapadnięciem zmroku, a więc już o godzinie 4-ej popołudniu. To było powodem zapewne, że większość zwolenników sportu narciarskiego skierowała się na własną rękę w okolice Poznania, znajdując w Ludwikowie, Puszczykowie itd. idealne warunki śniegowe w dniu wczorajszym.

Zmarła Klara Jakóbcowa

Jak donoszą z Krakowa zmarła tam po długich i ciężkich cierpieniach śp. Klara Jakóbcowa, żona kuratora szkolnego w Poznaniu. W dn. wczorajszym odbył się w Krakowie pogrzeb śp. zmarłej. Spoczęła ona na cmentarzu rakowickim.

Z ekranu

„PORT ARTURA”

Na ekranie kina „Słońca” oglądamy film z czasów wojny japońsko-rosyjskiej. Na tle rozpaczalnej obrony twierdzy rosyjskiej Portu Artura rozwija się emocjonująca akcja, której głównym motywem jest odwieczny i zawsze ciekawy konflikt pomiędzy miłością i obowiązkiem. Konflikt ten rozwija się nadzwyczaj interesująco podczas dni pełnych grozy, podczas rozgrywających się wypadków wojennych. Koniec łatwo można przewidzieć: mamy do czynienia z ludźmi o duszach ponad miarę zwykłą, którzy nie umieją iść po linii najmniejszego oporu. Gdy spotykają się ze złamaniem życia, ulegną rozbięciu, dlatego też musiał się ten film skończyć tragicznie. W rolach głównych: przemila Danielle Dariusz i inteligentny Adolf Wohlbrück. (Z)

„DZIEWCZE Z TEMPERAMENTEM”

Na niedzielnej premierze w kinie „Metropolis” urzeliśmy znowu na ekranie dawno niewidzianą Annę Ondrę. Reżyserem jej najnowszej komedii jest Karol Lamacs, który ma wyrobioną markę jako twórca lekkich komedii. Te dwa nazwiska gwarantują, że „Dziewczę z temperamentem” jest filmem udanym. Premierowa publiczność została nagrodzona za zaufanie, jakim darzy Annę Ondrę i Lamacsa dwugodzinna miła rozrywka, a zadowolenie swe obawiała często wybuchami żywiołowego śmiechu. Akcja filmu jest dość nieskomplikowana, stwarza jednak moc oryginalnych i zabawnych sytuacji. Nawet ten film obrazuje przewrót, jakiego dokonał reżym hitlerowski. Ma on tę tendencję, że wszystko, co obce jest złe, tylko co jest „urgermanisch” jest dobre. W nadprogramie ma ta groteska rysunkowa. (Z)

Komunikaty teatralne

— **Teatr Wielki.** Dziś teatr nieczynny. Jutro operetka „Domek trzech dziewcząt” po cenach popularnych. W środę opera komiczna Rossiniego „Cyrulik Sewilski”.
— **Koncert symfoniczny nie odbędzie się.** Z powodu niemożności przyjazdu dyrektora Opery w Zagrzebiu K. Baranovica, zapowiedziany na wtorek, koncert symfoniczny nie odbędzie się.
— **Teatr Polski.** Dziś o godz. 20 „Podarek sylwestrowy”. W próbach dwie komedie „Dobra wróżka” Fr. Molnara i „Miłość z wymówieniem” Duranda.
— **Artystyczny teatr „KUKU”** pod dyktando prof. Wład. Roguskiego odegra w dniu 11 bm. w Pałacu Działalności o godz. 17-tej efektowne i wesołe „Jaselka” w inscenizacji Bolesława Rosińskiego. Dowcipne satyryczno-polityczne intermedia profesora Szczerbowski i Drowicza. Łalki i dekoracje prof. Roguskiego.

Tragiczne samobójstwo młodych małżonków

Dwóch sąsiadów, którzy pośpieszyli z pomocą, uległo zaccadzeniu

Dziś w nocy popełnili zamach samobójczy przez zatrucie się gazem świetlnym małżonkowie Stanisław i Zofia Fliegerowie, zamieszkali przy ul. Małeckiego 33. Napisali oni szereg listów pożegnalnych, po czym odkreśliли główną rurę gazową.

Zaccadzonych odkryli około godz. 6.50 rano sąsiedzi Fliegerów Antoni Wojciechowski i Jan Szymczak, którzy usiłowali denatów ratować. Pokój był jednak do tego stopnia napełniony gazem, że sami również ulegli zaccadzeniu.

Przywołano niezwłocznie pogotowie ratunkowe (66-66), które udzieliło im pierwszej pomocy. Wojciechowski musiano przewieźć do szpitala miejskiego, Szymczaka lekarz pozostawił w leczeniu domowym.

W stosunku do Fliegerów wszelka pomoc okazała się spóźnioną; lekarz zdołał tylko stwierdzić śmierć, która nastąpiła już przed kilku godzinami.

Tajemnicza śmierć małżonków Sorge wyjaśniona

Energiczne dochodzenia prowadzone przez Komisariat III P. P. przyczyniło się do wyjaśnienia przyczyn tragicznej śmierci małżonków Sorge (ul. Różana 16). Jak ustalono śmierć małżonków nastąpiła już w nocy na 3 bm. Możliwość samobójstwa jest wykluczona. Zatruli się oni gazem skutkiem własnej nieostrożności, zapominając przed udaniem się na spoczynek zamknąć kurki od przewodów gazowych. (Z)

Proces o 15 groszy

Obrońca zapowiedział kasację!

W kwietniu ub. roku p. Zawada z Izby Skarbowej przychwycił Chaję Sandler, wychodzącą ze sklepiu Krymołowskiego z papierosami „własnej roboty” i butelkę wody sodowej, nabytą u wyżej wspomnianego Krymołowskiego.

Ponieważ właściciel sklepu nie miał pozwolenia na sprzedaż artykułów monopolowych, sprawa znalazła swój epilog w Sądzie Okręgowym w Kaliszu. Na rozprawę powołano 2-ch świadków: Herszmana i Pilzera.

Ponieważ świadkowie ci zeznawali niezgodnie z prawdą, proces ten po-

ciągnął za sobą drugą rozprawę, na której obaj świadkowie wyrokiem Sądu Okr. oskarżeni zostali po roku bez względnego więzienia. Skazani założyli apelację i w dniu dzisiejszym sprawę tę rozpatrywał Sąd Apelacyjny w Poznaniu.

Wartość przedmiotów nabytych przez Ch. Sandlera wynosiła 15 groszy. Sąd Ap. po przemówieniach stron uchylił wyrok I-ej instancji i skazał Pilzera i Herszmana na 6 miesięcy więzienia bez zawieszenia. Adw. dr Fersten zapowiedział kasację. (W)

Ujęcie mordercy z Parkowa

Zabójcę przytrzymał bileter poznański

W Parkowie pobity został w ub. piątek 50-letni robotnik Jan Rabięga. Obrażenia, jakie odniósł robotnik, były tak ciężkie, że śmierć nastąpiła na miejscu.

Jak ustaliły dochodzenia, zabójcą był parobek miejscowego nauczyciela, Bronisław Dyrek. Udał się on krytycznego dnia do pewnego kupca, aby podjąć kwotę 70 zł, należną jego chlebobdawcy za sprzedane plody rolne. Sumy tej mu nie wypłacono, natomiast polecenie odniesienia pieniędzy otrzymał rob. Rabięga.

Dyrek dowiedziawszy się o tym uplanował napad. Kiedy robotnik znajdował się koło szkoły, parobek rzucił się na niego i pobliwszy do utraty przytomności, zrabował niesioną

przez pobitego gotówkę, po czym zbiegł.

Za zabójcą rozesłano listy gończe z dokładnym rysopisem.

Pełniący w sobotę na dworcu poznańskim służbę bilettera p. Kazimierz Nowaczyński, zauważył około godziny 7-ej rano osobnika przypominającego wyglądem mordercę śp. Rabięgi. Naskutek swych podejrzeń bileter po lecił odprowadzić pasażera przez odźwiernego kolejowego st. Kunca do zawiadowcy stacji.

Kunc odstawił podejrzanego na posterunek policyjny, gdzie faktycznie okazało się, iż przytrzymałym jest 21-letni Bronisław Dyrek.

Ujęty przyznał się do zamordowania Rabięgi. Z zrabowanych pieniędzy odebrano mu 60 zł.

Wstrzymanie ruchu

na odcinku Wieluń — Praszka.

Na skutek zawiei śnieżnych wstrzymany został ruch na odcinku kolejowym Wieluń — Praszka. Wznowienie ruchu nastąpi prawdopodobnie w dniu 12 bm., o czym jeszcze naszych czytelników zawiadomimy.

Równocześnie podajemy do wiadomości, że ruch na odcinku kolejki wąskotorowej Opalenica — Lwówek, został już wznowiony.

Komunikaty

— **Związek Akuserek Poznańsko - Pomorski oddział w Poznaniu** urządza w sobotę, 15 stycznia br. zabawę karnawałową, połączoną z różnymi niespodziankami, w sali Hotelu Polonia. Wstęp tylko za zaproszeniami, które otrzymać można w sekretariacie oddziału ul. Patrona Jackowskiego 11. m. 8, i u skarbniczki kol. Koniecznej, ul. Wroniecka - wejście z ul. Mokrej.
— **Wieczór karnawałowy młodych prawników.** Zrzeszenie Aplikantów Adwokackich, Notarialnych i Sądowych urządza wieczór karnawałowy w niedzielę, dnia 16. bm. o godz. 21 w Białej Sali „Bazaru”. — Wstęp 4.— zł, dla studentów 2.— zł.
— **Danełg P. Z. Z.** Koło Miejscowe Polskiego Związku Zachodniego urządza w so-

botę dnia 15 bm. w kawiarni „Wielkomijskiej” przy ul. Fredry nr. 13 „Dancing-Bridge”. Początek o godz. 20. Występy artystów Teatru Wielkiego Moc niespodzianek. Dochód przeznacza się na zorganizowanie kolonii letnich dla dzieci polskich z Niemiec. (K)

Kronika policyjna

— **Plony kradzieży.** W wydziale śledczym przy pl. Wolności 12 znajdują się 2 nowe damskie swetry pochodzące z kradzieży w okresie przedświątecznym. Swetry mają przypięte karteczki z napisami i łatwe są do rozpoznania. Poza tym znajduje się pewna ilość kawy palonej i herbaty pochodzącej z kradzieży. Poszkodowani mogą się zgłosić w wydziale śledczym pokój 64 w celu rozpoznania wymienionych przedmiotów.

Wypadki

— **Napad uliczny.** W nocy z soboty na niedzielę został napadnięty na Placu Sapieżyńskim 28-letni Zygmunt Fleischer (Plac Sapieżyński 4). Fleischer uległ ciężkim poranieniom głowy. Pogotowie ratunkowe (66-66) przewiozło poranionego do szpitala miejskiego.
— **Ofiara ślizgawicy.** Skutkiem ślizgawicy upadł na zbiegu ulic Fabrycznej i Gen. Prądzińskiego stolarz Stanisław Sawicki

(ul. Skarbowska 3, przy czym zlamal sobie nogę. Pogotowie ratunkowe (66-66) przewiozło go do szpitala miejskiego.

— **Usuwanie śniegu.** Wczoraj wezwano straż pożarną na ul. Bronisława Pierackiego 14, ul. Babińskiego przy skrzyżowaniu z al. Marcinkowskiego, oraz ul. Fredry 3, celem usunięcia zwisających z dachów sopłów lodu i śniegu, które zagrażały życiu przechodniów.

Kalendarzyk zebrań

Poniedziałek
Godz. 19.00 Koło III/4 LOPP w Hall Sportowej firmy Cegielski.
Godz. 19.00 Koło IV/4 LOPP w sali przy ul. Małe Garbary 2.
Godz. 20.00 Koło IV/3 w szkole powszechnej przy ul. Krętej 8.

NATURALNY OBOWIĄZEK KOBIETY.

Uroda jest bezcennym darem natury. Dbałość o jej zachowanie jest przyrodzonym obowiązkiem kobiety. Podstawowymi środkami pielęgnowania i upiększania cery są: krem i puder ABARID. Krem odżywia i regeneruje tkanki, pielęgnuje i udelikatnia skórę, nadając jej miękkość, elastyczność, a lekki obłoczek pudru Abarid, delikatnego, jak pył kwiatów, przylega niewidoczną warstwą, trzyma się długo, nie zatyka porów i sprawia, że cera odświeża delikatnością, świeżością i młodzieńczością. Krem i puder Abarid łącznie stanowią całość nierozdzielną i wystarczająco zupełnie, aby nadać twarzy Pani urok niepospolity.

ZMAREI

Stanisława Piotrowska, bez zawodu, 57 lat; Stanisława Gajewska z domu Narożniakówna, wdowa, 74 lat; Stanisław Karasiński, rzeźnik, 31 lat; Stanisław Woźniak, monter, 52 lat; Sylwester Gołabek, maszynista, 57 lat; Katarzyna Stachowiakowa z domu Bulówna, wdowa, 62 lat; Leokadia Wichłaczówna, 6 lat; Marcin Kanikowski, woźny, 51 lat; Erybieta Majchrzakówna, 7 mies. 18 dni, zamiesz. w Naramowicach, pow. poz.; Marcin Nowak, rencista kolejowy, 60 lat; Stanisław Genge, emer. pom. zawiadowca warszt., 68 lat; Agnieszka Maćkowiakowa z domu Zytkowiakówna, 62 lat; Elwira Nowakówna, 1 mies. 8 dni.

TELEGRAMY

Potworny morderca

Lwów, 10. 1. (PAT).

W dniu wczorajszym wieczorem zamieszkały przy ul. św. Zofii, na dorocznym niejaki Michał Kozielski liczący lat 27, zamordował w sposób bestialski swoją żonę Anastazję, zadając jej trzy cięcia siekierą w głowę i masakrując twarz. Ponieważ ofiara jeszcze dawała znaki życia, podciął żonie krtań brzytwą. Mordercę aresztowano.

Pobicie żydowskich narciarzy

Budapeszt, 10. 1. (PAT).

W górach Svabhegy niedaleko Budapesztu, będących terenem licznych wycieczek narciarskich, grupa około 30 ludzi uzbrojonych w pałki wnosząc okrzyki antyżydowskie, napadła wczoraj po południu na narciarzy. W bójce około 50 osób zostało ranionych. 4 ciężko rannych narciarzy przewieziono do szpitala.

Policeja niezwłocznie przywróciła porządek, aresztując 13 napastników. Ustalono, że są to członkowie skrajnej organizacji nacjonalistycznej, którzy brali już niejednokrotnie udział w podobnych zajściach.

„Arcybiskup” Kowalski opuścił więzienie

„Arcybiskup” mariawitów Kowalski zwolniony został z więzienia karnego w Rawiczu, gdzie odsiadywał karę za niemoralne czyny.

Zasądzony on został na 4 i pół roku więzienia, z czego na mocy amnestii darowano mu obecnie trzy lata. Kowalski udał się do Warszawy.

LICYTACJA ZASTAWU.

Komornik Sądu Grodzkiego w Poznaniu rewiru IX, Teofil Bartkowiak, mający kancelarię w Poznaniu, przy ul. Wały Jagiello 3 — na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 13-go stycznia 1938 r. o godz. 11 przed południem w firmie spedyc. K. Jankowski przy ul. Aleje Marsz. Piłsudskiego 22 odbędzie się licytacja ruchomości składających się z:
1 szafy rozbitanej z lustrem, 1 szafy do rzeczy z lustrem białej, 2 płyty marmurowych, 2 nocnych stolików, 2 krzesła, 1 stołu okr. białego i toaletki z lustrem. Powyższe przedmioty oglądać można w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Teofil Bartkowiak,
Komornik.

OPŁATEK U STRZELCÓW WŁOCŁAWSKICH

W niedzielę, dnia 2 stycznia b. r. Kompania Miejska Związku Strzeleckiego we Włocławku obchodziła doroczną uroczystość „Opłatki Strzeleckiej”.

Siedziba Kompanii mieszcząca się przy ul. St. Rynek 1 przybrała odświętny wygląd. Bogato udekorowaną przez Strzelców główną salę świetlicy zajęły ustawione w podwójną podkównę stoły wigilijne, przygotowane do wspólnej strzeleckiej biesiady. W głębi ustawiono ustojoną i jarzącą się świeczkami choinkę.

O godz. 20 przybył do świetlicy Dowódca Garnizonu p. ppłk. Fr. Sudoł w towarzystwie p. vice-prezydenta miasta inż. T. Hajdo z małżonką, których u wejścia powitał prezes kompanii ob. St. Skrobański. W jednej z sal bocznych przed frontem ustawionej tam kompanii strzeleckiej p. ppłk. Sudoł przyjął raport od dowódcy kom-

panii ob. st. komp. St. Lewickiego i przywitał się ze strzelcami i delegacją strzelecką oddziału żeńskiego.

Po krótkiej chwili spędzonej w kancelarii wszyscy obecni przeszli do sali głównej i zajęli miejsca przy stołach. Obok p. Dowódcy Garnizonu i p. V-prezydenta miasta zasiadł Komendant Powiatu P. W. i Zw. Strzel. ob. kpt. W. Jarocki, jego zastępca ob. st. komp. J. Mroziński oraz zarząd i komenda Kompanii Miejskiej.

Uroczystość rozpoczął prezes Kompanii, składając życzenia noworoczne przybyłym gościom i strzelcom, dzieląc się z obecnymi opłatkiem. Skolei strzelec A. Grodzicki imieniem swych kolegów wygłosił przemówienie, w którym złożył strzeleckie życzenia p. ppłk. Sudołowi, p. v-prezydentowi i władzom strzeleckim wraz z zapewnieniem, że w rozpoczynającym się 1938 roku strzelcy włocławscy w swej pracy dla dobra Państwa dadzą z siebie wszystko, aby należycie wypełnić obowiązki, nałożone na nich przez Armię i społeczeństwo.

W odpowiedzi na życzenia zabrał głos p. ppłk. Sudoł i w mocnych żołnierskich słowach wezwał strzelców do wyteżonej pracy w organizacji strzeleckiej, stawiając im za wzór bohaterkie życie Pierwszego Komendanta Związku Strzeleckiego — Józefa Piłsudskiego, a za cel główny dobro Państwa i spotęgowanie umiłowania Ojczyzny. Dalej p. ppłkownik wskazał na korzyści jakie posiada młodzież zgrupowana w szeregach strzeleckich, zdobywając zasoby wiedzy obywatelskiej i fachowych wiadomości wojskowych, czego pozbawiona jest młodzież nieorganizowana, będąca raczej bezproduktywnym balastem w życiu społeczeństwa, niż jego żywą, dla dobra ogółu pracującą częścią. W zakończeniu mówca życzył strzelcom jak najmyślniejszych wyników w pracy w nowym roku 1938.

Wzruszające, głęboką miłością młodzieży owiane przemówienie wygłosił p. v-prezydent inż. Hajdo, wspominając czasy przedwojennej pracy niepodległościowej, której był uczestnikiem i wzywając młodzież strzelecką do wzbudzenia w sobie przede wszystkim gorącej miłości Ojczyzny.

Po przemówieniach zjedzono wspólną strzelecką kolację, przeplatana śpiewanymi przez wszystkich kołędami.

Na zakończenie uroczystości przyjętym zwyczajem odśpiewano pieśń organizacyjną Związku Strzeleckiego „Hej Strzelcy wraz...”.

Giejoj.

Kursa maturalne dla dorosłych

Przy Gimnazjum Ziemi Kujawskiej zostają zorganizowane kursa maturalne dla dorosłych o programie wykładów systemem skróconym, gimn. mat. - przyrodn. starego typu.

Opłata miesięczna około 20 zł. Zapisywać się można u p. Wacława Furmańskiego, ul. Rolnicza 2a, w dniach 10, 12, 14 i 18 stycznia b. r. w godzinach 16 - 17.

Ilość miejsc ograniczona do 30 osób.

Bajka-operetka dla młodzieży i dorosłych Leśniczanka Basia u króla Stasia

W czwartek, dnia 13 b. m. o godz. 16-ej Teatr Ziemi Pomorskiej wystawia we Włocławku w sali kino-teatru „Słońce”, przesłuchaną bajkę W. Trojanowskiej p. t. „Leśniczanka Basia u króla Stasia”.

Uroczą ta bajka-operetka, pełna pięknych melodii, przeplatana śpiewem i tańcem baletu, zachwyca nie tylko naszych milusińskich, ale i starszych.

Przedsprzedaż biletów odbywa się w biurze „Orbis”.

Czy widziałeś piękny film „Kościuszkę pod Racławicami”?

Tak mówi dziś jeden do drugiego w cukierni, restauracji, na ulicy, w fabryce i w domu. A warto zobaczyć ten piękny bohaterki epos narodowy, tą świetną grę Białoszczyńskiego, Barszczewskiej, Węgrzyna, Samberskiego, Zacharowicza, Pichelskiego. Warto zobaczyć szarżę kosynierów, pamiętną bitwę Racławicką i na tle wojennej zawieruchy romantyczną tragedię trojga serc. Warto zobaczyć piękny plon polskiej kinematografii.

Jak słyszeliśmy z za kulis dyrekcji „Słońca” pełne autobusy przyjezdnych zgłaszają się na specjalne seanse „Kościuszki”.

Polacy we Francji

W Polsce jest już oddawać za ciasno. Polacy musieli emigrować. Przed wojną emigracja szła głównie za Ocean, do Stanów Zjednoczonych A. P., po wojnie emigracja głównie kierowała się do Francji, gdzie emigranci znajdowali zatrudnienie zarówno w przemyśle, jak i na roli. Okrągło do Francji wyemigrowało około pół miliona Polaków. Jest to masa ogromna, a tym bardziej znaczenie jej jest duże, że jest skupiona głównie w kilku departamentach północnych (w okolicy Lille).

Właśnie o losach najnowszej emigracji polskiej we Francji będzie mówił w środę dnia 12 stycz-

nia o godz. 6-ej wieczorem w Towarzystwie Krajowym Przemysłowców Związków Polaków we Francji p. L. Régamey, w rękach którego skupiają się nicy pracy społecznej i kulturalnej emigracji polskiej. Spodziewać się można, że odczyt ten ze względu i na temat i na prelegenta wzbudzi zainteresowanie w szerokich sferach ludzi myślących naszego miasta.

Odczyt ten organizuje Oddział Polskiego Czerwonego Krzyża we Włocławku. Czysty dochód przeznaczony w połowie na cele Pol. Czerwonego Krzyża, w połowie na Zimową Pomoc.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy okazali nam tak wiele szczerego współczucia, udzieliли pomocy i rad w smutnym obrządku pogrzebu ś. p. ojca naszego

Konstantego Bejgrowicza

składamy tą drogą serdeczne „Bóg zapłać”

Dzieci i Rodzina.

Stanowisko Stowarzyszenia Kupców Polskich wobec projektów opodatkowania transakcji giełdowych ziemiopłodami

Od roku 1932 obowiązuje ulga w zakresie podatku przemysłowego od obrotu, polegająca na tym, że transakcje giełdowe ziemiopłodami, udowodnione prawidłowymi księgami handlowymi i stwierdzone kartami umów, sporządzonymi przez maklerów giełdowych, wolne są od podatku przemysłowego od obrotu.

W/g ostatnich projektów, dotyczących zmiany ustawy o podatku przemysłowym, transakcje giełdowe ziemiopłodami mają być opodatkowane w wysokości 1% od obrotu.

Branża zbożowa należy do najbardziej nisko rentującej się, a transakcje przy których zysk brutto nie przekracza często 1% są właśnie w tej branży regułą.

W tych warunkach, nakładanie na handel zbożowy podatku obrotowego w wysokości 1% wytwarza sytuację, która przekreśla możliwość egzystencji poważnych firm handlu zbożowego. W firmach tych bowiem znaczna większość obrotów oparta jest jedynie na transakcjach giełdowych.

Projektowana zmiana podważyłaby bardzo poważnej gałęzi branży zbożowej, która w kraju rolniczym jakim jest Polska ma szczególne znaczenie, a wytworzyć może natomiast bardzo dogodne warunki dla drobnego przeważnie anonimowego pośrednictwa, którego rozwój nie sprzyja interesom produkcji rolnej.

„VICTORIA”

Kawiarnia — Restauracja

Najwytworniejszy lokal we Włocławku

Ceny niskie. = Obiad z 3-ch dań zł. 1.

Codziennie „DANCING” towarzyski

POCZĄTEK O GODZ. 21-ej.

„COCTAIL BAR”

Piwa z beczki: Monachijskie, Pilzneńskie oraz w 3-ch gatunkach Okocimskie.

Oddzielne gabinety. = Telefon 14-47.

Nowa atrakcja w „Victorii”

ŚLI Z G A W K A

czynna cały dzień

Najbliższe przedstawienie Teatru Ziemi Pomorskiej we Włocławku

W czwartek, dnia 13 b. m. sę Maurycego Hennequin'a p. t. „ON i JEGO SOBOWTÓR”, która dana była w Toruniu, jako przedstawienie w noc sylwestrową i przyjęta została entuzjastycznie przez Publiczność, a przychylnie przez prasę.

Udział w przedstawieniu bierze cały zespół Teatru Ziemi Pomorskiej.

Przedsprzedaż biletów odbywa się w biurze „Orbis”.

Wysuszone mydło TUKAN nie niszczy nawet najdelikatniejszych tkanek bielizny

Z sali sądowej

Nie likwidować sklepów!

Ciekawa była sprawa w Sądzie Okręgowym, Na ławie oskarżonych zasiadł Abram Szeffler, kupiec kolonialny z Piotrkowa, którego sklep wart był 10 tys. zł. Szeffler skazany był wskutek kolizji z Urzędem Skarbowym na 6 tys. zł lub 50 dni aresztu. Pan Szeffler wybrał to ostatnie, i w tym celu sklep zlikwidował. Oskarżony skazany został za złośliwą sprzedaż towaru i ukrywanie takowego przed wierzycielami, bo p. Szeffler przestał płacić i swoje zobowiązania wierzycielom, i ci właśnie wierzyciele wystąpili z doniesieniem karnym, a nie Skarb Państwa.

W Sądzie wierzyciele przedstawili Szefflera, jako najuczciwszego człowieka, z którym handlowali 18 lat, dziś żeby miał sklep dane by mu kredyt na kilka tysięcy, każdy.

Sąd skazał Szefflera na 1 rok z zawieszeniem.

Dyżur apteczny i lekarski

Dyżur apteczny — p. Katzowej 3-go Maja 16, tel. 12-34.

Dyżur lekarski — dr. Gruchalski, Bulwary 24, tel. 10-54.

Potrzebna rytunowana

kasjerka - bufetowa z kaucją 300 zł do nowej restauracji we Włocławku. Wymagane referencje. Zgłoszenia do administracji pod „Restauracja”.

Zgubiono książeczkę

wojskową wydaną przez P.K.U. Warszawa - miasto I, na imię Czesława Wojdy. Znalazca zwróci do Policji.

Nie zapomnij o POMOCY ZIMOWEJ